

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 16. П. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000.
Ванку Чеських Лесон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 3.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 12.00 „
Піврічно . . . . . 25.00 „
Річно . . . . . 50.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

Протест б. прем'єра України перед Лігою Націй.

(АТЕ). 22. ц. м. б. прем'єр УНР п. Проко-
пович передав представникові Ради Ліги Націй
меморіал про положення українського населен-
ня у ССР. Меморіал доказує, що під формою
„союзу совітських республік“ веде москов-
ський уряд політику централізму та русифікації

інших народів і критикує теперішній політич-
ний, господарський і суспільний устрій ССР.
Такі відносини не годяться з пактом Ліги На-
цій, яка супроти того повинна витягнути від-
повідні висновки.

Новий японський прем'єр має підтримку партій, але опозицію армії.

В 1. годині вночі мікадо закликав
до себе генерала Угакі та заімену-
вав його прем'єром, згідно з радою
князя Сайонджі. Ген. Угакі прийняв
місію, прохуючи кілька днів часу
Угакі має симпатію у політичних
групах; партія Місейто готова його
підтримати, партія Сеюкай зда-
ється також, і то навіть тоді, коли
би він утворив кабінет без пред-
ставників партій. Публична опінія
сподіється, що ген. Угакі зуміє злі-
квідувати непорозуміння між ар-

мією і політичними партіями

Та покищо його стрінула сильна
опозиція військових кола; вони бо-
ються, що уряд ген. Угакі буде ви-
ступати проти реорганізації армії
та скріплення дисципліни. Всеж спод-
ваються, що ген. Угакі зуміє утво-
рити уряд.

Новий прем'єр є сином бідного селянина.
Хоча він не покінчив навіть середньої школи,
здобув вищу військову освіту і займав високі та
відповідальні становища: 5 літ був міністром
війни, 5 літ генеральним губернатором Кореї.

Франція погодилася з Туреччиною що до Александретти.

Вчора ввечері після засідання французької
ради міністрів розійшлися чутки, що уряд прийняв
договір про Александретту, який опрацювала
французька і турецька делегація.

Анкарські дипломатичні кола приписують
той компроміс не лише добрій волі французького
і турецького уряду, але й поєднаним зусиллям
бритійського.

Як припускають, небагом лічнуться турець-
ко-італійські переговори у справі чорноморських
протоків.

Секретаріат Ліги Націй підтримував той
проект компромісу — зрештою лігові кола став-
ляться до нього дещо скептично, бо заки підпи-

суть франко-турецький договір, прийдеться пе-
ревести довгі переговори.

Участь мін. Ідена в переговорах про Алек-
сандретту підкреслює заінтересування Англії у
всіх справах, що торкаються Середземного
Моря. Санджак Александретти дістане широку
автономію у внутрішніх справах, зате закордонні
належатимуть до Сирії. Безпеку александрет-
ського санджаку запевнить франко-турецька
умова — він становитиме своєрідну турецько-
франко-сирійську кондомінію. Ліга Націй, що
забезпечить автономію Александретти, матиме
там свого високого комісара.

Хто організує постачання зброї для червоної Іспанії.

Як подає „Ле Журналь“ з Брюсселі, та-
мошня поліція впала на слід великої організа-
ції, розгалуженої на всю країну, що пакувала
зброєю та муніцію для еспанської червоної
армії. Тепер слідство намагається устійнити,
завдяки чим впливам самоходи зі зброєю та
муніцією дісталися через бельгійсько-французь-
кий кордон. Кружляє чутка, що це одна

впливова особа з лівих французьких кол най-
шла співробітників на пограниччі і з їхньою
поміччю зорганізувала паккування зброї та му-
ніції.

Тимчасом бельгійський суд покарав Павла
Жуо та його 4-ох товаришів 1-місячною в'яз-
ницею за нелегальну торгівлю зброєю.

Ліквідація американських страйків.

Як повідомляє Райтер, страйк моряків і
пристаневих робітників у пристанях Атлантич-
ського Океану і Мексиканського заливу покін-
чився. Появився закон, що уповноважує се-

кретаря праці до посередництва між фірмою
Дженерал Мотор та її страйкуючими робітни-
ками.

Небезпека громадянської війни

В КИТАЮ МИНАЄ.

Збунтовані китайські війська — як ка-
жуть — прийняли умовини нанкінського уряду:
Війська провінції Шансі (генерала Янгучена)
відступлять на північ від ріки Веї, війська Чан-
сунліана відступлять до провінції Квансун, по-

дібно як і червоні війська. Військові частини
займуть смугу від залізничної Сунгай—Тунчан і
границь провінцій Шансі та Гопей до Пінліди
Генерали Янсучен і Юнсучун залишаться на
своїх становищах.

14 днів

великої, раз у ро-
ці продажі ВОВН
І ШОВКІВ

із знижкою пересічно 50%

Багато дійсних зразків! Багато
решок! у фірмі

ДІМ МОДИ

Львів, пл. Маріївська ч. 4.

ЗІ СТРАХУ — У ПРОПАСТЬ.

Львів, 25. січня 1937.

Ледви пів року тому відбулась у Москві тра-
гікомедія процесу Зіновєва, Каменєва і тов., за-
кінчена розстрілом усіх 16-ти обвинувачених,
усіх т. зв. „старих большевиків“, членів росій-
сько-жидівської комуністичної еліти, завдяки
якій і жовтневий большевицький переворот
удався і завдяки якій сам нинішній кремлівський
диктатор так довго зберігає цілість червоної ім-
перії. Після тієї різни гуртка большевицьких
вельмож — пішла по всьому Союзі кривава нагілка на всіх і вся, що тільки можна
було запідозріти у „троцькізмі“. Як гриби по-
дощі народилися тисячі „троцькістів“, які тільки
тому довідалися про своє зрадницьке політичне
хредо, що треба було скласти данину ненажер-
ливому молохові червоного терору. На якийсь
час той молох трохи наситився. Аж ось маємо
нову трагікомедію, яка започаткує напевне чер-
говий етап масових екзекуцій.

У Москві розпочався позавчора судовий
процес проти 17-ти дальших совітських достой-
ників, що мали ніби то творити т. зв. „рівно-
біжний центр“. Ця організація мала (згідно з ак-
том обвинувачення) тотожні цілі, що „москов-
ський центр“ Зіновєва й тов.: улаштувати сабо-
тажі й терористичні замаху, порозуміватись з
чужинськими державами проти Союзу, щоб
завести інший державний устрій та поділити
державну територію, вести шпionажу і займатись
т. п. дрібницями. На чолі „рівнобіжного центру“
стояли Пятаков, недавній заступник голови ради
совітського господарства, Сокольников, недавній
заступник Літвінова, комісара закордонних справ,
і Радек, недавній передовик „Ізвєстій“ і „Прав-
ди“, що три роки тому приїздив до Варшави, як
офіційний делегат для навізання зв'язків з
світом польської преси. Словом, всі нинішні об-
винувачені, це ще вчорашні совітські потентати,
пани життя і смерті підданих, це одиниці, які
мали переможний вплив на хід найважливіших
справ внутрішньої і закордонної політики Со-
в'єтського Союзу. Сьогодні совітська преса не пише
про них інакше, як про „паршивих псів“, „нік-
чемних сволот“, „повзаючих галук“ та „фаши-
стських бидлат“, себто так само, як писала про
Зіновєва і Каменєва, колишніх всемогутніх спів-
творців і володарів Союзівського Союзу.

І все інше йде теж згідно з традиційним уже
ритуалом: підсудні всі без винятку признаються
до закинутих їм злочинів, всі вони повторюють
усі подробиці акту обвинувачення, оповідають
про свої зв'язки з німцями та японцями, но і —
„сиплять“ ще й інших совітських голоначів, які
покищо ще не засіли на лавках обвинувачених.
М. ін. Пятаков засипав уже б. голову народних

НОВОВІД-
КРИТА Ф-ма

ЕЛЕКТРОФОН

Дзвіл, вул. Ягальницька Ч. 11

поручає електротехніки та радіо матеріали по найнижчій ціні. Жару ви по 70 сот. Має власну радіотехнічну лабораторію, будувати радіодіодні та найкращі типи (superheterodyne) теж на-
правляє всі ці типи солідно і дешево. Зв'язує 13-18

комісарів Рикова, якого певне ось-ось арештують. Згідно з отим осяяним ритуалом всі підсудні напевне будуть каятись і плазувати перед наймилішим і наймудрішим батьком народів" Сталіном, чіпляючись, як потапаючий британ, обіцянок ГПУ, що признання до закінчених злочинів, каяття і вірнопідданні зважатимуть їм життя. І згідно з прийнятим звичаєм — мабуть всіх їх засудять на смерть та розстріляють, звольючи волю „голосів народу“, що тепер у всій совітській пресі та на безчисленних мітингах домагається крові „зрадників“...

Таким робом світ має нове, гідне богів, видвище. Пів року тому видвище з Зіновєвим і Каменєвим викликало навіть палкі протести у всіх комуністичних соціалістів та соціалістичних організацій типу „Ліги оборони прав людини й громадянина“, які щойно тоді довідалися, що в СССР існує безглуздий терор. Ті протести напсували навіть дещо крові сталінській кумпанії, але не настільки, щоб вона в пів року пізніше не повторила тієї самої історії на ще більшу мірку. Пощо це діється? Адже і сам Сталін і найближчі одиниці з його оточення напевне здають собі справу, що того роду імпрези не помагають. Літати в його закордонній політиці і не влекшують йому жєневських розмов. Чейже у кожного чужинця та кожного совітського громадянина мимохіть мусить зринуть питання: або ввесь акт обвинувачення це одна брехня і провокація, а признання підсудних це виключно страх за життя з затратою власної гідності, — або всі ревенції прокуратури про змову підсудних з усіх тих процесів спіраються на дійсних, правдивих документах. У першому випадку — це доказ кривавого божєвілля, вирізувати власних найталановитіших однодумців і співробітників, — у другому випадку — це доказ, що ввесь совітський режім і вся влада Совітів спірається на дуже й дуже крихких підставах: коли такі люди роблять раз-у-раз щораз нові змови, коли найвищі совітські достойники доходять до того, що з чужинськими ворожими державами планують розподіл Совітського Союзу й терористичні атентати на Сталіна та його оточення, то як можна поважно трактувати такий державний твір і таких державних діячів?

Навіщо ж ГПУ такі процеси аранжує, з яких розумних причин проводиться терор, що чейже теж повинен бути логічно мотивований? Очевидно, є така логічна причина, є підстава, на якій спірається однакова вся „коронкова“ робота, що препарує всі „докази“ для прокуратора, як і кожна сальва езекуційного відділу червоних. Цією причиною є страх, є вічний, безупинний, непереможний страх „улюбленого батька народів“ та всього його оточення, запамороченого манією переслідування. Бо тут не вистачає стара історіософська теза, що „терор родить терор“ і що „кожна революція спірається на багнеттах і від багнеттів гине“. Можна наводити паралелі з інших революцій, як то нпр. жирондисти й якобіни взаємно себе вирізували. Але не можна найти у всесвітній історії паралелі для теперішнього совітського прикладу, коли ми маємо державу, яка чейже вже 20 літ тому пережила переворот, державу, яка поза фікцією окремих „республік“ і „автономних областей“ зуніфікувала систему та зцентралізувала владу, розбудувала могутню армію, навязала дипломатичні зв'язки з вонішнім світом, формально працює для „світового миру“, — та одночасно робить такі штуки, як оті вічні маскаради зі змовами, процесами й терором.

СССР мусить бути свідком тих усіх маскарад. Мусить спливати кровю і рядових невинних громадян і співтворців та винуватців червоного терору. Бо тільки терором, насильством, страхом, можна втримати цей дивогляд при житті. Але на як довго вистане цей засіб? І коли терор є доказом слабости, то що вартна держава, якої єдина сила — в тих безупинних доказах слабости?

Національним ідеалом українського народу переймається дитина тілки в „Рівній Школі“. Тому підтримаймо її змагання в її другому пістолетті!

Англія порозумівається з Італією в обороні миру.

Рим, у січні 1937.

Першого листопада минулого року Муссо-ліні сказав між іншим у своїй промові в Міліно: „Нема іншої розв'язки: шире, шкоре і повне порозуміння на підставі признання взаємних інтересів“, говорячи про відносини з Англією.

Ледви минули два місяці і ось англійсько-італійський договір підписаний, а сьогодні до загального відома поданий дослівний його зміст потверджує тільки те, що обидві держави дуже добре зрозуміли, що їх політика на такім важнім відтинку європейської шахівниці, як Середземне Море — і під таку важну хвилину не може бути інша, як тільки рівнобжжна. Бо обидві держави мають там життєві інтереси, які не є розбіжні, а доповняють одна одну.

Цей договір, а власнією „джентельменське порозуміння“ має на меті: поліпшити відносини цих держав і їх відносини з усіма державами Середземного Моря, запевнити пошану всіх прав і інтересів взаємних та інших держав Середземного Моря та дати нову заабезпеку миру. Його треба вважати не лише як дипломатичний успіх голови Італійського уряду, який своєю далекозорою політикою і залізною волею доконав цього в такім короткім часі, але також як успіх реальної політики Англії, яка поставила, понад усієї особисті непорозуміння на першій місці заабезпеку своїх державних інтересів і утримання миру.

До цього договору домагається обмін нотами між обома державами, яких зміст є лише потвердженням устного заапевнення Італії, що вона не зазіхає на балєарські острови. На єспанську посілість, та вважає, що теперішній територіальний стан Єспанії повинен залишитись ненарушеним і незмінним.

Власний договір торкається більше зліквідування англійсько-італійського наповнення, спричиненого Італійською імпрезою в Абіссинії, тимто зрадагований у дуже загальних термінах і не представляє власнією дійсного договору, з ясними точками, а є більше словом, яке дають собі чесні люди.

Зате зміст нот вказує на зовсім певний факт, а саме на таке певне і небезпечне питання як єспанське.

І тут є дуже цікавий зв'язок межі змістом нот і договором, в якому Англія і Італія заапевнюють одна одній статус кво на Середземному Морі і тимсамим в Єспанії. Значить, якщо дійсно статус кво на Середземному Морі заапоженим, то не від Італії, бо вона навіть на письмі потвердила, що не має ніяких намірів змінити теперішній територіальний стан Єспанії, а тільки від Москви, яка незаконно вмішалася у внутрішні справи Єспанії, під ідеологічною покришкою, не маючи на це ніякої, ні економічної а тим менше історичної причини (хіба що Сталін пригадав собі, що запорожці і в Єспанії панували) а тільки, щоб створити для себе політичну а військову позицію для дальшого поширення світової революції.

Ось чому можна вважати, що цей договір є подекуди засудом для більшовицької політики в Єспанії, бо налія створити червону Каталонію, тепер, коли також і Англія а проти всяких територіальних змін в Єспанії, не здійснить. Доказом цього можуть також служити широкі коментарі совітської преси, яка явно висказує своє обурення про цей договір. Частини французької преси теж вважає, що Англія зміцить зневалізувати справу єспанської громадянської війни, мовчки признала інтервенцію в користь генерала Франка.

Не диво, що Франція і Москва старалися не допустити до цього договору, а коли це не вдалося, то бодай хотіли пересварити Італію з Німеччиною, пускаючи у світ вістки, наче-то у зв'язку з цим договором мала Італія зблизитись до західних держав і тимсамим віддалитись від Німеччини.

Проти цих вісток виступила Італійська преса несподівано зазначуючи, що порозуміння між Італією і Німеччиною, є повне, як це покажеться у відповіді на англійсько-французьку ноту у справі висилки добровольців до Єспанії.

Які дальші наслідки буде мати цей договір, годі тепер сказати, та можна сподіватися, що буде він ділати як прояснююча сила, та що буде „початком селечної співпраці між обома урядами у справі миру і міжнародної заабезпеки“, як це висказав міністр Ітен у своїй привітальній телеграмі до міністра Чіана.

Н. С. С.

Московські диверсанти серед православного хаосу.

(Докінчення.)

3. РЕАЛІЗАЦІЯ ПОСТАНОВ ВАРШАВСЬКОГО ЗІЗДУ Р.Н.О. НА МІСЦЯХ. АБО ОПОВІДАННЯ ПРО ТЕ, ЯК „ГОРА РОДИЛА МИШ“.

На зізді у Варшаві істиннорусські мотікани підбадьорилися, порозумілися, переконалися у незмінній приязні варшавського митрополита й розіхалися проводити в життя свої пляни. Напереді, як завжди, Комаревич.

У Володимирі досі назагал було тихо. Щоправда, українці були дуже покривджені від часів митр. Дениса, який відібрав їм катедру, а для української відправи визначив маленьку уніятську церкву, — але вірили, що згодом правда вийде наверх, сціпили тимчасом зуби і ждали. Серед тої парохіальної тиші щораз сильніше гуркотіли тільки громи поміж самим духовенством. Колись, кажуть, єпископ Борзобогатий гарматами здобував собі володимирську катедру, де засів другий єпископ, Лазовський. Історія повторюється: знову — і то аж з двох сторін — обстрілюють катедру місцеві матушки, яким закоптіло конче бути протоєреями; третя засіла в катедрі, не маючи наміру вступитись. Заварилася пристрасна жабо-мише-драківка, а гураганним вогнем сусідських язиків і глибокими підкопаних расофобних інтригантів. А матушки, жалаючи протоєрейського фотеля, одна — послала на „подвиг ратний“ свого батюшку, відомого парохіального отамана; друга таксамо випхнула на чоло місцевих москвофілів свого „атца-старообрядца“. Врешті верховна (жіноча) команда, як завжди, лишилася позаду, а батюшки повели вже правильну облогу катедрі. Ціла та буча спершу розгонила нульові люди; потім кожний з батюшок почав вербувати собі прихильників і повстало незалежне стільки партій, скільки є батюшок. Інша річ, що найбільшу з тих партій можна почислити на пальцях двох рук.

Та коли повернувся з варшавського візиту Комаревич, він зрозумів відразу, що парохіальну жабо-мише-драківку можна використати для „общерусскаво дела“, лише треба налаги військовим вправам наївних матушок спеціальну тактику мовити „ідеологію“. Отож невдовзі москвофільська пачка з Комаревичем на чолі, згідно з дотеперішніми тенденціями російської опозиції на Волині і з напрямками останнього варшавського зізду висунула гасло — створити у володимирській катедрі таку твердиню російщини, яка назажди була би в їх руках, а для цього домагається призначення на протоєрея до катедрі або одного архимандрита, знаного україножера, або місцевого батюшки „старообрядця“. До цієї вимоги додано застереження, що в будучині, колиб українці парохіями висували якісь свої домагаання, а арх. Олексій зайняв знову компромісову позицію — катедральна парохія на чолі з повіт протоєреем виповість канонічний послух волинському архієпископі і, залежно від обставин, або прилучиться до варшавського митрополита, або проголосить себе незалежною парохією „Древле-русскаво благочестія“ (шось якби старообрядческою общиною). Цей плян, без сумніву, міг би набити великої саламахи; як відомо, повітові протоєреї до деякої міри репрезентують цілий повіт, і такий крок володимирського протоєрея міг би скінчитися відриванням володим. повіту від волинської єпархії, а за ним може й ковельського, де становить повіт. протоєрея займає також відомий українфоб. Скористав би з цього або м. Денис, що завжди зазіхає на Волинь, або — в разі неминучих і поважних заворушень — хтось „третій“...

Тимчасом наспіла вістка, що 22. грудня має приїхати до Володимира сам волинський архієпископ.

хтєп. Олексій. Почалася гарячкова мобілізація на „остатній, рєшєтєльний бой“. Зібрано кількєсот пїдписїв „живих, мертвих і новонароджєних“ парохїян, якї зї зворушливою згодою думок жєдали усунути протоєрєя і призначити на його мїсце отця „старобрядця“. Рєвнїсть о бєзгочєстї була така сильна, що збїрщикї пїдписїв, як потїм стверджєно, на вїддалї вїдгадували думку неспрїсутнїх і пїдписували їх, щоб жїкого не бракувало; пїдписалося також чимало людєй з чужих парохїй, навїть церк. старєстїв, яким може й незручно було мїшатися у справї чужої парохїї, але яких насилу вабїла спїльна ієя і спїльна горїлка. Повнота рєлїгїйних почувань і любов, пошана, довїра до князя церкви, що мав невадєвї приїхати, збудили таке рєлїгїйне пїднесєння, яке не могло вжє вїстїтитися в їстиннорусских грудях і виляло-ся наверх: назустрїч арх. Олексїю полєтїла дєпєша, у котрїй йому поставили ультимат: або негайно буде сповнєне домагання РНО-вцїв і призначений буде їхнїй кандидат, або вони на першїй дєнь Рїздвяних Свят замкнуть катєдру (sic!).

Не знати, чи дєлегати варшавського зїду РНО говорили м. Дєннєсовї про те, що вони збїраються замкнати правосл. церкви. Може й без них чимало правосл. святинь шєзло з аїцїє землї або стоїть з колодками на дєрєях... А може вони хотять дєпровадити до того, що зробили бєльшевики з Михайлівським монастирєм у Києві? — Ось коли наочно виступила характеристична владча рєсїян і їхня ославлена рєлїгїйнїсть! Призвичаїлися жонглювати церковними справами для своїх чисто-полїтичних цїлєй і не спїняються вжє навїть перед такими дикими вибріками.

Арх. Олексїй дїєсно прибув 21. грудня разом з єп. луцьким Полїкарпом, вїдбув нараду з мїсцевим духовєнством, а на другїй дєнь у Зимнєнському монастирї під Володимиром прийняв кількє т.зв. „дєлегатїй“ вїд свїтської люднєности. На дїлї нїхто тих дєлегатїй не вибїрав і не посїлав, а просто зїхалася у повному складї та сама РНО-вська пачка (около 18 душ), яка перєдтим збирала пїдписи і висїлала дєпєшу; бракувало тїльки самого Комарєвича. У складї тих „дєлегатїй“ було також кількє жїнок з дуже окресленою рєпутацією, якї навїть перед архїєпископом не вміли заховуватися пристойно. Українцї нїяких дєлегатїй не висїлали, не надаючи московським вибрікам нїякого значїння.

Пїдчас церковних урочистостєй звернуло на себе загальну увагу прєкрасне поучєння арх. Олексїя в монастирській церкві до нової їгуменїї, в якому владика пїдкрєслив вагу мїсцевих церковних традицій. По сутї була це зворушлива лекція української церковної історїї. Торжєство закїнчїлося спївом українського

Всєчєсних Отцїв Духовних і Церковні Комїтєти

остєрїгаємо

перед купном дєлєнїй у жїлївській лїярнї Макса БєРГєРА у СТАНІСЛАВОВІ, що донєдєвчє вїв пїд фїрмою Магас і Ска, а тепєр робить це саме пїд їмям Вїльчїнський і Фєльчїнський. Крім подїбнєсти назвїмїа з тим останнім, як і його шєфом Бєргєром ми нїколи не мали і не маємо нїчого спїльного.

БРАТИ ФЄЛЬЧІНСЬКІ

лїярня дєлєнїй

100 2-5

КАЛУШ — ПЕРЕМІШЛЬ.

церковного гимну „Божє великий, єдиний...“ вїдспїваного самими сєляними. Першїй раз оцє архїєрєйська вїзїтація проходила у радїсїй і сєрлєчїй, чисто-українській атмєсфєрї, і тїльки понурї тїнї РНО-вських їнтригантїв та їхнї прєтєнсїї й погрози мїмохїть нагадували про „опадївших анголїв“...

Трудно сказати, якї ще несподїванки готує московська братїя в церк. жїттї, особливо пїд таким провідом. Не виключєно, що вони й справдї вступнуть ще якусь дємонстрацію: цїм вони себе до-рєшті скомпромїтуть, але можуть дїєсно спровокувати сєред парохїян заворушєння.

Старався я також вїяснити, якї вигляди мало би тут проголошєння РНО-вцями старобрядчєської чи пак „дрєвлєблагочєстивої“ парохїї. З розмов з володимїрцїнами та з брахунку всїх „дєлегатїв“ і всїх пїдписїв на дєпєшах, поданних і меморїялах приходимо до висновку, що ввєсь галєс злїймає криклива група з 7—8 осїб, яка фїгурує всюдї: у прєзидїї мїсцевого „Русск. Благотв. Общєства“; у нєлєгальному церк.-господарчєму комїтєтї; в управлї якоїсь лївної правосл. коопєративнї, заснованої ще 1933 р. пїд назвою „Мстїславського Братства“, але досї не урєхомленої (ми довідалися, що Коопєративна Рада у Варшавї прєрєзала цю справу прокураторовї). Але і з цих 8 осїб не всї згодяться на трїк зї старобрядчєством. Якщо заслїплєні провідники цього гуртка напрєаду проклїмують якусь свою общїну чи сєкту, для якої власнє держать тут про запас отця „старобрядця“, то до нєї будуть належати хїба тїльки — автор того прєєкту Комарєвич з горсткою своїх сподвижників і сподвижницїв. При таких умовах ця чергова рєсїйська дївєрсїя виглядатимє, очевидно, не

страшною, тїльки смїшною. Може дати матєрїял до вивчєння обїявї манїї. Та й то матєрїял не прїшєрєдний.

4. ПРИЧИНИ „ВЄСНЯНОГО“ ОЖИВЛЄННЯ РОСІЯН.

Залишається ще питання: чому якраз тепєр так розпєрєзалися рєсїян? Звідки цей новий вибух їхньої активностї? Чи може насправдї раптом зросла в них рєлїгїйнїсть і вїданїсть правосл. катєдри (хоч трудно погодити це з погрозами замкнєння правосл. катєдри)?...

Очевидно, лєокальна мєтушня у Володимирї і спроби створити там рєсїйську цїтадєлю хоч би навїть у формї якоїсь старобрядчєської общїни з власним батїюшкою, це — наслідки останнього варшавського зїду РНО. Але сам цей зїд був тїльки одним із численних проявів загального оживлєння рєсїйської єміграції і тутьєшого москєвфїїства. Дєж шукати дєрєл того руху?

Вїдповїдь одна: повїяло вєсною! Зї сходу — на хвилїх радїя, на шпальтах рєсїйських газєт, у промовах совїтських дєстєйникїв, на обрадах останнього Всєсоюзного Совїтського Конгрєсу — повїяло тїм вєсїним дєготом, який тепєр розпїрає груди рєсїян по всїх закутках земного глєбу. „Krzew rosylski“ (аживаючи фїгуральних висловїв Oriens-yl) навїть пїдчас „polskiej zimy“ раптом вїдчув подих „upragnionej wiosny“... Сам Сталїн заговорив про любов до „совєтського отєчєства“, до „нашєй дорогої родчїн“, кинув гасло прихїплювання пїдвладному населєнню совїтського патрїотизму. Подїбнїж заяви виголошують їнші москєвські дєстєйники, почавши вїд „маршала“ Ворошилова. Цей вїдроджєний рєсїйський патрїотизм сполучився на шпальтах москєвських „Извєстїй“ з новою теорїєю прїшєнства рєсїйського народу, який здобув для всїх їх. народїв ССР „свєбєду“ і комунїстичний лад, — отжє всї тї „їнороднї“ повинні бути по вїх влєчнї за це рєсїянам. В такий спєсїб окупация москєвсько-жїдєвськими збрєйними ватагами їнших рєспублїк ССРСР виставляється, як „рїтування“ їх вїз капїталїстичного гнєту, а окупанти-рєсїян усправєдливляють своє фактичнє панування над прємєжєними народами. Одним словом, воскрєсло старє рєсїйськє гасло: „За вїру (— комунїстичну), царя (— Сталїна) і отєчєство“ (— Москва)“...

Почув це старїй Мїлюков у Парїжї і захлїбнєвся вїд радостї. Нарєштї! Бєльшевики єволюцїонують, вїдновляють традиційну полїтику москєвських царїв, стають новими „сбїратєлями“ земєль русских! Гасла комунїстичного їнтернацїоналу уступают мїсце давнім гаслам рєсїйського нацїоналізму — хоч би й у збєльшєвичєній формї. Аджє совїтський патрїотизм Сталїна в сутї рїчї нїчим не вїдрїзняється вїд прєдвєсїнного патрїотизму Мїлюкова, а „прїшєнство рускаво

ФР. БУТЕ.

СПАДЩИНА.

Лїуї Марвїль самє видав дєрєчєння поодїлєким своїм вїддїлам, коли хтєсь застєкав до дєрєй. Увїйшов його вознїй.

— Батїко пана дїрєктора повїдомляє, що хотїв би з ним розмовитися дома.

Марвїль здивувався. Його батїко був смертєльно недужий вїд кількох тижнїв, не обзївався і було вражїння, що втрив уже свїдомїсть. Марвїль прєрєзав працю, сїв на авто і вїдїхав нєрвово до своєї вїллї.

Дома не було нїкого. Жїнка вїйшла за орудками, хлопцї були у школі. У великому салєонї при ватранї, що сильно палахкотїв, сїдїв старєць, з плєдом на ногах. Його погляд — звичайно прїмерклий і недужий, тепєр був ясний і виразний.

— Чи тобї лїпше, тату? — спїтав Лїуї Марвїль, пїдїйшовши до батїка.

— Не знано, чи менї лїпше, але я можу гєворити і тому покликєв тєбє.

З великим зусїлєям повернув вїн убїк гєлову. Дєв знак лєокаєвї, щоб вїдїйшов.

— Поглянь, чи нїхто не пїдслухує. Зачини дєврї...

Коли сїня вїконєв батїківську волю, старєць почав:

— Мушу з тобою розмовитися негайно. Сїли мєнє покидають. Кодї не скажє всього — може бути запїзано. Та ранїше ти скажи менї: як їдє твїй їнтерєс? Який цьогорїчний бєджєт?

Лїуї Марвїль подав цифри. Батїко слухав дуже заїкєвлєний. Вїн всє ще хвилєовався,

коли слухав про їнтерєси, з якими був звязаний своє цїлє жїття.

— Незвичайний успїх! — сказав старїй. — Але уваляю собї, як тобї це важко тепєр вєсти, коли ти сам. Знаю, що ти вїкладаєш у цю працю всю душу. Ти — єнєргїйний, справжнїй сїня свогє батїка. Тепєр послухай мєнє.

Вїн прижїмує очї, якби хвилїну борєвся з собою і зламаним гєлєсом гєворив далї:

— Я мушу тобї вїявити одну таємницю. Чи ти пригадуєш собї мого батїка, твогє дїда?

— Пєвно, що пригадує соє.

— Отжє ти знаєш, як вїн дєбав за наше майно. Вїн працював цїлє жїття, щоб добитися до добробуту і не мав успїху, хоч був розумний і працювїтий. Вїн борєвся з нуждою, вєсього пробував, аж одного дня його справи поправилися, коли вїн дїстав спадщину свогє тїточного брата Вєтїє. Тїх трїста тїсяч франків, якї вїн дїстав, дозволили йому заснувати фабрїку. І тоді...

Тут вїн зупинився, якби щєсь застрїгло його в горлї. По хвилїнї гєворив далї:

— Отжє та спадщина вїд Вєтїє не належала мому батїковї. Мїй батїко прїсвоїв її собї... нєзаконно. Нє прєбївай менї, а слухай далї! Тїточний брат Вєтїє мав другогє спадкоємця, свогє сєстрїнка Альбєрта Бляншєра, якого вїховав. Та цєй з ним прєсєварився і вїйхав на чужину. Тодї Вєтїє розгнїваний на нього списав заповїт і там записав увєсь свїй мєстоєк йому батїковї. Та за якийсь час вїн прєдумав цю справу, пожадував свогє гнїву і нє згадуєчи нї слівцєм Бляншєровї списав новий заповїт і зробив у ньому своїм гєловним спадкоємцєм Бляншєра. Той довгий заповїт

знайшов мїй батїко в дєнь смєрти Вєтїє при ньому і схєвав його для себе.

— Алєж цє нєможливє! Цє якїсь сєнзацїйні спїлїки! — крикнув Лїуї Марвїль. — Послухай, тату!...

— Гєвори тїхїше, сїну. Я гєворю тобї правду, а не оповїдаю якїсь казки. Заповїт є тут, у мому бюрку. Тут є ключик. Вїдчинї потайну шуфляду, що є подвійним дїом горїшньої. Найдєш там папїр у полотнї, цє є заповїт, про який кажу.

Старїй мовчав, а сїня добував документ, який тримав трємкими руками. Коли Марвїль прїчитав папїр, батїко гєворив далї:

— Бачиш, нєма тут нїяких сумнїїв. Бляншєр довгий час був у нуждї. Його вїховали як багатогє сїнка, і вїн нє мїг дати собї радї з заробїтками. Вїн уже давно помер і залишив двоє дїтєй. Один його сїня є малим урядовцєм, що нє має навїть засобїв утримати рїдню, — його донька мусить учитєлювати. Отжє тепєр трєбає цє всє направити, розумїєш? Мїй батїко вїмираючи, оповїв менї всє і прїзнався, що жнє їз великим тягарєм на душї. Самє прєд смєртю пригадав менї, що трєбає надолжити якусь цєй грїх. Та тоді мїй їнтерєс нє їшов їше так добрє... всї грєшї, якї я мав, я мусїв вложити у поширєння пїдпрїємства.

— Зовсїм так само, як я тепєр — завважнє сїня.

— О, нї! тепєр нєма вжє цїлї нєбєзпєки. Алє тоді я нє мїг рїшитися... Зрєштою я мусїв думати про твою будуччину. Я почав вїдкладати цю справу. Так вїдкладав я її рїк за роком... бракувало менї вїдлага. Я бачив, що нє маю вїдповїдної скїлькостї грєша, бачив, що у мєнє дома прєтєба вїчно грєшєй. Алє ти, Лїуї, ти

чарода", проголошене недавно московськими "застіжками", пропагують не від вчора і наші РНО-ші. Отже — „руку товарища!“

Міжков перший помітив цей зворот у „Гельмгольц" Сталіна, і — привтав у „Последніх Новостях" цю зміну, як першу ластівку російської весни. Незабаром уся російська преса відгукнулася також дуже прихильно. Ціла еміграція відтікнула з полехи; Сталін дістав відпущення грів і започаткував ідеологічне зближення між росіянами за кордоном і совітською верхівкою. Слухаючи в радіо з Москви кожної такої патріотичної промови — майже все в „істинноруській" стилі — „руський человек" радіє і відчуває мимоволі свою спорідненість з московськими ораторами: а всеж таки вони — „руські люди"! Міцніють незримі вузли понад сучасні кордони, оживають надії, і в разі збройного конфлікту, без сумніву ціла російська еміграція (разом з нашими галицькими мамутами) в обороні цілості російської держави

з готовістю стане навіть під совітські прапори. Перше відбитти німця, японця, здушити самостійництво українське — а тоді вже про систему правління (совітську чи монархічну) будемо, мовляв, самі рішати!..

Повіло весною. Заворушилися москалі по всіх кутках Європи, стрепенулися і наші РНО-ші та ріжні московські недоноски. Під подихом весинного сталінізм-люкського патріотичного вітру будяться в них спомини зперд двадцять літ: адже тут, у теперішніх східних воєвідствах Польщі, була Велька. Сягга Матушка-Раса! Не диво, що ~~у Польщі~~ сьогодні українська чи польська мова на цих землях видаються „чужоземними“...

А через те, що Правосл. Церква в Польщі ще й досі зберігла свій російський характер і всі початкові становниці в ній, за винятком Волині, обсажені росіянами, то й не диво, що якраз звідси „krzew rosyjski" розпочав черговий наступ.

Подорожній.

З українського культурного життя у Німеччині.

(Від власного берлінського кореспондента).

СВЯТИЙ ВЕЧЕР У БЕРЛІНІ.

„Українська Громада" у Німеччині, в якій гуртується тепер 116 членів-українців, уладила цього року, подібно як і попереднього, спільну вечерю для членів у навічерея Різдва Христового. Не зважаючи на скрутний час, у вечері взяло участь 43 членів і 4 гостей, що мило перевели час аж поза північ при співі коляд і колядок. Громада подбала теж, що на вечері не бракувало нашого традиційного борщу і куті.

УКРАЇНСЬКІ БОГОСЛУЖЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Українська кількатисячна еміграція в Німеччині широким дяком своєму парохіві, о. д-рові П. Вергуну, за те, що не жалує часу і труда, щоб не тільки обслужити берлінську колонію й розкинені українські скупчення у Гріммені (на Помор'ї), Гемелінгені й Дельменгорсті (коло Бремена) та дрібніші колонії на Шлезьку, в Мінхені, Кельні і т. д., але й поінформувати німецький загаль, зокрема католицьких вірних, про наш обряд і наші церковні відносини. За останній час о. д-р Вергун обіхав значну частину німецької території з рефератами про український греко-католицький обряд, про унійні справи, про східні обряди й положення української церкви, відвідав Данціг, Франкфурт н. М. і Бремен та відбув кілька окремих курсів для німецьких католицьких теологів, що були досі мало поінформовані про наші релігійні й церковні справи. Велике враження зробило на-

ше богослуження у Франкфурті н. М., де співав навіть на Службі Божій хор, зложений з самих німецьких теологів.

Дня 5. січня о. Вергун відправив богослуження у великій берлінській костелі св. Людвіка, куди прибуло понад 1.000 осіб, що були захоплені нашою відправою і співом. У вівторок, 19. ц. м., відбулося у великій костелі при Петербурській вулиці торжественне Йорданське свято, що зібрало також до тисячі осіб. І тут співав український церковний хор під управою Е. Зарицького.

ВИКЛАДИ Д-РА Г. А. КІПЕРСА ПРО ГУЦУЛЬЩИНУ.

Минулого року відбув німецький письменник і журналіст д-р Г. А. Кіперс довшу подорож по Югославії та Румунії і мав нагоду довгий час побувати між українцями в Бачці, в Басарабії і на Буковині. Д-р Кіперс був зокрема захоплений буковинськими гуцулами, з якими ближче зацікавився при допомозі посла д-ра В. Залозецького в Чернівцях, і привіз звідти сотні цікавих фотографій, фільмові знімки, фонографічні записи й велику кількість гуцульських предметів і виробів, що тепер перейшли до берлінського „Етнографічного Музею" (Museum für Völkerkunde). Про цю подорож по Гуцульщині мав д-р Кіперс окремий виклад, що відбувся перед кількома днями в „Австраліндгохшколе" заходом „Українського Наукового Інституту" в Берліні та стягнув чимало української і чужої публіки.

Про Гуцульщину згадував теж д-р Кіперс у своєму викладі на товариських сходинах, улажених „Союзом представників закордонної преси" у „Домі Преси".

Д-р Кіперс вибирається з кінцем весни ц. р. знов на Гуцульщину й задумує перебути там кілька місяців для докладніших студій над та-

До Впов. Передплатників Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на лютий 1937 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

мошнім побутом і придбання нових предметів для німецьких музеїв, в яких український матеріал був досі слабо заступлений.

ВИКЛАДИ В УКРАЇНСЬКІМ НАУКОВІМ ІНСТИТУТІ У БЕРЛІНІ.

За останній час відбулася в Українському Науковому Інституті у Берліні ціла низка викладів, що мали доволі добру фреквенцію й викликали здебільша живу дискусію. Між іншими були виклади д-ра М. Антоновича, доц. Б. Крупницького, д-ра Масюкевича, д-ра З. Кузеля (про українське словарництво) й дир. Литовського Етнографічного Архіву в Ковні д-ра Баліса, що переїздом через Берлін відвідав Український Наук. Інститут і виготовив для Інституту дуже цінний виклад про литовські народні пісні, доповнений в дискусії д-ром Кузелем відповідним порівняльним матеріалом з обсягу українського фольклору.

ЕКОНОМІЧНИЙ ГУРТOK.

В зимовому семестрі „Економічний Гурток" при Українському Студентському Домі улажив по кищо два дискусійні виклади з рефератами студ. Торгов. Академії Тимкова й д-ра Кузеля (про техніку наукової праці).

НОВА ПРАЦЯ ПРОФ. В. МАСЮТИНА.

В листопадовому числі передового мистецького журналу „Gebrauchsgraphik", що виходить під редакцією проф. Френцеля у Берліні, появились в прекрасному виконанні 24 світліни українських гетьманів і національних діячів з медалів проф. В. Масютина. Таким чином з постаттями українських заслужених осіб і героїв познайомляться широкі кола культурного світа. Крім цього проф. Френцель задумує в найближчому часі видати всі ці репродукції окремою книжечкою з відповідними підписами й поясненнями. Згадана книжечка, що матиме 16 сторінок великого формату, міститиме крім репродукцій медалів ще відбитку відомої гравюри В. Масютина: Гетьман Іван Мазепа.

У зв'язку з цим слід згадати, що проф. Масютин помістив про генезу й виконання своєї незрівняної праці дуже цінну статтю в останньому (німецькому) числі „Ukrainische Kulturberichte" (Meine Bildnismedaillen der ukrainischen Nationalhelden, ч. 29), що українською мовою появиться в найближчому числі „Вісник Українського Наукового Інституту".

З. Кузеля.

вже мусиш зайнятися Бляншарами... Ці-ж гроші належать до них... І ти мусиш їм —

Голос старого заломився. Після великого зусилля, яким він проявив свою останню енергію, очі його вкрились мрякою і зверхній світ перестав для нього існувати.

Люї Марваль вложив швидко заповіт до сковища, зачинивши його. Після цього задзвонив, видав якесь доручення і сів перед ватраком. Дивився в огонь, придивлявся холодним поглядом, як подавали батькові його ліки і якби не розумів усього довкола себе. Подумав про 300.000 тисяч франків і поблід... Пригадав собі, тільки требаб заплатити процентів від такої суми за такий час!

Його тривога зросла до надмірних розмірів і він бачив уже руїну праці свого цілого життя. Він не уявляв собі, як міг би звернути такий величезний довг, хоч відчував це як обов'язок чесної людини. Мав спочутливість, а при цьому і ненависть для ошуканих Бляншарів. Сама думка, що на нього паде обов'язок сплатувати грів його діла, обурювала його.

Його покликали на обід. Він зійшов машинально вниз, увесь потоцувий у думках. В Італії чекала на нього жінка з двома синами; стіл був накритий вибагливо. Нараз блиска йому якась думка. Його скорчене обличчя проявилось. Він успокоївся і навіть усміхнувся, глянувши на своїх обидвох синів.

— Я скажу їм про це... але пізніше... колись пізніше...

І відчув зовсім виразно, що це „пізніше" прийде шойно тоді, коли нічого більше не буде його зв'язувати із справами цього життя.

Перекл. К. М.

З польської поезії.

Проти керенщини і людодового фронту у Польщі.

У „Литвишевіку" „Мисль Польска" з 15—31. січня ц. р. (ч. 2) находимо велику передову статтю В. Бончковського п. н. „Вік XIX, керенщина і людодовий фронт", в якій автор гостро осуджує митарства керенщини, центр- і людодового фронту у Польщі. Чому? Бо польська керенщина з „демократичного фронту" вірить у можливість, що Польща викрутиться від клопотів на шляху до устійнення нового ладу у світі. Вірить, що Польщі вдасться якимсь чудом осягнути модерні форми національного господарства та організаційну суспільну силу, зберігаючи передвоєнні методи покликів до „людських сумнів" і т. д. Вони не хочуть бачити, що світ є у фазі активізму, що пасивність є однозначна зі засудом себе на долю Абисинії, Грузії, Совітської України, мандатових країв, що нині дипломати і теорії не кермують світом і т. д.

„Прихильники бездушної тези: ми ні зі Сходом ні зі Заходом, не знають, що світ нині ділиться на два бігучи: фашизм і ко-

мунізм. Іх єднає найглибше посвоячення — всевладний культ збірної чини у витяганні своєї батьківщини і держави в гору. Боротьба між ними є боротьбою за межі та обсяг впливів і праці у світі. І тому цілий „XIX вік", який веде бій з одною і з другою силою, засуджений на загибелю, бо на активізм може спромогтися лише під впливом одного або другого табору. Мішансько-буржуазний відлом XIX в. іде за інтернаціоналом фашизму, знову соціалістичний, демоліберальний і масонський відлом за інтернаціоналом з Москви..."

Щоб Польща вийшла переможно з цієї небезпеки, автор радить активістично перебувати збірну польську душу та об'єднати всіх довкола пляну великої праці. Ентузіазм, який межував би з фанатизмом, здібний переломити кожну перешкоду, осягнути найбільші цілі і видобути з 30 міль. держави енергію 100 мільонів людських, розумних сил

— 0 —

За доступ українців до військових шкіл.

В суботу 23. ц. м. соймова бюджетова комісія радила над бюджетом міністерства військових справ. Довгий реферат виголосив пос. Стажак підкреслюючи, що військовий бюджет не вистарчає. Модерна війна має свої вимоги і невигідні закони. Вона втягає в себе збройні сили. Військова спроможність держави полягає не лише на чисельності, вишколенні і на виєквіпуванні армії, але також на справнім використанні промислу, цілої національної господарки та вихованні вояки і суспільності по думці гасла „нарід під зброєю“. В 1937/38 р. у бюджеті вставлено 768 мід. зол. на армію.

Пополудні промовляв мін. Каспшицький та основно обговорив справу дозброєння і зміцнення оборонних сил держави.

В дискусії промовляло кількох послів, між ними пос. В. Целевич. Промовець пригадав минулорічну заяву українських послів у справі армії, позитивне відношення до Ф.О.Н. Описав висунув низку домагань як допущення українців до військових шкіл, вказав на недостатню духовну опіку над вояками гр.-кат. обряду і т. п.

На порушенні в дискусії питання давав висновок мін. Каспшицький. Після того комісія прийняла одностайно бюджет.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

Пленарне засідання сойму відбудеться в середу 27. ц. м.

В обороні рідної мови.

В справі мешканців зголошень в українській мові.

Високоповажний Пане Редакторе!

У „Ділі“ ч. 293, з 30. грудня 1936 появилася висновок П. Президента м. Львова д-ра С. Островського в справі зголошень мешканців по дільничних урядах в українській мові й інциденту, який зайшов між мною та урядовцем VI. дільничного уряду у Львові п. Яном Мішко. В цьому висновок, яке є відповіддю на замітку Народної Організації Українців м. Львова в „Ділі“ ч. 272, П. Президент заявляє, що фактично подала Народна Організація, незгідні з правдою й опрокидає їх. Тому, що Народна Організація м. Львова досі не це не відповідає (мабуть через недугу урядовця п. Добринського), я як найбільше заінтересована, вважаю вказаним висвітлити цю справу.

Дня 3. IX. м. р. писала я сторожа Михайла Шевчука до VI. дільничного уряду зі зголошеннями картками. Одні були виповнені по українськи, другі по польськи (зокрема по польськи). Останні урядовець п. Ян Мішко прийняв, а картки виповнені в українській мові, прийняв сторож полдерті (свідок сторож Михайло Шевчук). Урядовець заявив сторожеві, що не приймає їх, бо вони не виповнені латинкою.

Тому другого дня, себто 4. IX., пішла я зі сестрою ще раз до дільничного уряду, подала урядовцеві полдерті ним картки й нові зголошення також в українській мові, заявляючи, що я так все зголошувала, а він обов'язаний їх прийняти. П. Ян Мішко замкнув з досколом домову книжку зголошень і кинув у нашу сторону, беручись за іншу справу. Коли ми вже були при виході, вибіг нагло згаданий урядовець і вказав нас до своєї канцелярії, бо — мовляв — я його образила. Там я виказала свою тотожність.

Опісля відбулася розправа в суді в дні 17. XI., на якій мене засуджено на 2 тижні арешту з припиненням на 2 роки. Суд опер свій присуд виключно на зізнаннях п. Яна Мішко, а поминаючи докази зі свідків оборони (публіки, на яку покликається П. Президент у своїх висновках), а саме: Зофії Олійник, Сикстуська ч. 48, Роберта Тиса, Словацького ч. 4, Ольги Зацерковної, Потоцького ч. 14 і двох незначних з прізвища свідків).

П. Президент дивується, що Нар. Організація подала старі факти зперед трьох місяців. Про ті старі факти, які я виче подала, писав уже „Новий Час“ давніше. Дивно мені, що П. Президент цього не зауважив.

Факти, які подає Н. О. в „Ділі“ ч. 272 з 2. XII., повстали вже по моїм присуді (з виїмком факту полдертих карток). А саме втретє той сам урядовець Ян Мішко не прийняв зголошень, виповнених українською мовою, дня 20. XI. від Ірини Зацерковної. Навчена попередніми досвідами п. І. З. записала собі привах як свідків на обставину, що п. Ян Мішко не прийняв зголошень українською мовою; свідки: Роман Солов'я, вул. Здоров'я ч. 5, п. Квицька, вул. Кентинського 11а, сторожика каменниці при Колонаті ч. 8, сторожика Юлія Горачик, вул. Браєвська ч. 10, заступник начальника (неприсутнього тоді в бюрі) VI. дільничного уряду, до котрого звернувся п. І. З., щоб наказав прийняти картки, який також з тої самої причини, що п. Ян Мішко, не прийняв їх. Ті власне зголошені картки після ми опісля провченим листом до вище згаданого уряду, який перелав ці картки до Бюро свідків населення м. Львова, вул. Рутівського, де два дні пізніше урядовець п. Рипневський ті картки прийняв хоч були в українській мові виповнені.

Подібний факт зайшов 26. XI., що знову зголошені картки, виповнені українською мовою й неприйняті в дільничевім VI. уряді, прийняв п. Рипневський.

Коли ми у виче наведених справах звернулись до начальника того власне Бюро свідків населення м-ра Кішаківського, то п. Кішаківський телефонічно в нашій присутності наказав VI. дільничевому урядові приймати картки, виповнені українською мовою. Означе, не заважаючи на це, п. Мішко Ян не прийняв знову зголошення в українській мові дня 30. XI. і ті картки ще раз прийняв урядовець Бюро свідків населення м. Львова, мовляв, робить це останній раз не тому, що вони виповнені в українській мові, лиш тому, що ця справа не належить до нього.

Але історичного дня в свіденні нашої домової зголошеної книжки, а саме 2. I. ц. р., п. Мішко відступив від своєї засади і прийняв наші картки, виповнені українською мовою.

Пятаков і товариші перед судом.

В суботу, в Москві почався процес проти 17-ох вищазначних большевицьких діячів з Пятаковим і Радеком у провіді. Всім підсудним закладає акт обвинувачення підготовку перевороту, план вбивства Сталіна, контакт з Троцьким та організування терористичної групи. Як каже акт обвинувачення, на випадок успіху тієї групи, чужі держави дістали би в СССР привілеї й концесії; Німеччині мала припасти Україна, Японії — Амурський край і сумежна надморська провінція.

Перший зізнавався Пятаков. Він признався до вини. Як торгпред у Берліні, він давав замовлення німецьким фірмам і переплачував їх; надвишка мала йти на організацію. В характері заступника важкого промислу кермував він деструктивною працею в Україні й Сибірі. Пятаков мав зв'язки з Каменським та переговорював з Бухаріном, Риковим і Томським. Радек-Собельсон був в організації спецом від закордонної політики. Він втримував зв'язки з закордонними представництвами СССР. Пятаков потвердив, що Сокольников за посередництва Радека зв'язався був з одною амбасадом. Він виїздив був з Берліна до Осло на німецькому літаку.

Як зізнав Пятаков, Троцький розмовляв з німецьким міністром Гесом на тему помочі німецького генерального штабу на випадок приходу троцькістів до влади. З України мали створити самостійну державу.

Пятаков признався також, що організував замах на Косіора й Постышева. До Москви мали перекинути з України й Грузії терористичні групи, які перевели би низку замахів, м. ін. на Сталіна, Молотова, Кагановича й інших.

Радек заявив, що стоїть на становищі терору і признався, що він сам кермував одною московською терористичною групою; ще в 1927. р. мав інші погляди на структуру партії, в 1930-31 р. прийшов до висновку, що темпо упримисловлення й колективізації за скоре, тому може скінчитися так, як колись марш на Варшаву. Тоді Радек вступив до нелегальної організації, втримував зв'язок з Мрачковським, Смірновим і Дрейцером. Від Мрачковського він дізнався про планований замах на Сталіна, Молотова й Ворошилова та признався до участі в організуванні замаху на Кірова; знав про організування терористичних груп в Україні, зах. Сибірі й Грузії. Відтак згадав Радек про свій зв'язок з б. совітським військовим атташе в Лондоні, ген. Путною.

Але дня 13. I. названий урядовець таки не прийняв карток, виповнених в українській мові. Коли я знову вибралась до м-ра Кішаківського, він телефонічно казав знову прийняти їх і тоді п. Мішко картки остаточно прийняв.

Як далше буде, не знаю. Все, що я виче написала, є згідне з правдою, що можуть ствердити всі подані свідки.

Львів, 18. I. 1937.

Дарія Зацерковна.

Від Редакції: Містачи повинний лист п. Дарії Зацерковної своїм змістом аж ніяко пророчий, жертвуємо їй запитом до П. Президента чи довго ще урядовці Магістрату будуть нехтувати нашу рідну мову й бовітись з нами у відбиванні м'ячика, раз відкидаючи, то знову приймаючи зголошені картки в українській мові, а все відкидаючи різної причини, щоб їх не прийняти як нпр. автентичні в уряді, нечисті (як не було в п. Тарнавському та ін.) і т. п. вигадки урядовців. Просимо П. Президента пизати в цьому напрямі свої заарядження, щоб українське населення міста не було чаржене на шкани й неприємності і могло без перепон і турботи виконувати загальнообов'язковому основним законом мови праці. Зокрема щодо мешканців зголошень бажано прилюдно ентузіастично, що всі дільничні уряди приймати, як це донедля й було, українські зголошення сторін без ніяких перепон.

Закордонну політику „рівноградного центра“ схарактеризував ось як: Перемога фашизму в Німеччині й агресивність Японії ведуть до війни зі СССР, який очевидно, — програв би; тому таку війну слід би припинити. Троцький повідомляв Радека, що навізав контакт з одною державою на Дал. Сході та в середній Європі, обіцяючи їм територіальні концесії. Розмови йшли в 1934. р.

Підчас одного дипломатичного прийняття в сальонах наркомінделу розмовляв Радек з представником тої середньоевропейської держави. Цей дипломат заявив Радекові, що Троцький змагає до порозуміння з Німеччиною і хотів довідатися, хто стоїть за Троцьким у СССР; Радек відповів, що „рівноградний центр“ уважає політику Троцького реальною, Радек признався, що свідомо змагає до поразки СССР. На запит прокуратора відповів Радек, що все, що він чинив, робив свідомо. Радек прийшов до висновку, що нахликувати поразку на СССР — це політика, яка змінила би опозицію в експозитуру чужинської дефензини. Він вже задумував заденуціувати все свої партійній владі, та тимчасом ГПУ його арештувало. Прокуратор закинув підсудному, що його зізнання нешпрі.

Сокольников знав про підготовку замахів на Кірова, Сталіна, Молотова й Ворошилова й потвердив свою розмову з представником „далекосхідної держави“. На його думку господарські осяги сталінської політики забагато коштували, вони не втримаються і скінчяться крахом. Опозиція уважала, що революція у відокремленні від інших держав не втримається, тимбільше в періоді росту фашистського руху. „Рівноградний центр“ уважав, що фашизм остаточно здавить революцію й тому краще з ним піти на компроміс і врятувати з революції те, що адається. Опозиційний блок задумував використати останки „кулаків“ (куркулів) і залквідувати колективизацію. Опозиційний блок сподівався, що інші держави не дозволили би Німеччині всеціло захопити вплив в СССР. На цьому тлі повстав би напевно конфлікт і опозиційний блок використував би його.

Сокольников знав про існування терористичних груп на Україні й Грузії. Заговорники з Грузії мали зв'язки з грузинськими націоналістами.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Кузня джентельменів.

ОКСФОРД — ТАЄМНЕ МІСТО АРИСТОКРАТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДУСІ.

В Англії є багато університетів, але є тільки два університетські міста Оксфорд і Кембрідж, яких не можна порівнювати з іншими європейськими університетами. Міста повні таєм, де життя панує так, як панувало ще перед 500 роками. Оксфорд і Кембрідж — це аристократичні університети в демократичній душі.

В Оксфорді є 21 колегія що мають однаковий характер. Молодий англієць приходить туди не так, щоб своє знання поглибити, як радше, щоб зі школяра стати джентельменом. Відповідного знання набирають молоді англієць вже в Етон і Гарров. Життя в колегіях має їм у першу чергу допомогти стати джентельменом.

УНІВЕРСИТЕТ ЗАСНОВАНИЙ У 1249 Р.

Оксфордський університет — це окреме місто само для себе. Студенти не мешкають по окремих умебльованих кімнатах, не ведуть самотнього життя, над яким університет не мав би ніякого нагляду. Оксфордський студент мешкає в колегії і веде майже чернече життя. Знання збільшує він на університетських викладах а в колегії виховує з нього джентельмена.

Оксфорд — це середньовічне містечко положене в трохи малорічній околиці над Темзою, має широкі величаві оболоння, старезні дерева і величаве минуле. Університет складається з 21 колегії, з яких найстаршою є „Універсіті Коледж“ заснований ще в 1249 р. Найзнаменитішою є „Кріст Черч Коледж“ з великими воротами. З вежі цієї колегії гомонять в 9 год. кожного вечора 101 уларів дзвону, які пригадують студентам, що по цій годині не можна вже нікуди виходити.

Студент Оксфорду живе в незвичайно привабливій обстановці. Кожна колегія положена серед просторого об'єкта і зеленого травника з одним воротами на вулицю. На просторому подвірі стоять різні будинки, ректаторі і бібліотеки. Старі мурі будинків покриті диким виноградом.

В колегії живе студент під незвичайно строгим доглядом. На „волю“ може вийти тільки крізь широкі залізні обиті дерев'яні ворота. Відвідувати їх можна тільки в точно визначених годинах. За кожне порушення правилника грозять гострі карі. Одинокою розважкою це спорт.

ТІЛЬКИ ДО 9. ГОДИНИ

Кожний студент мешкає в малій двокімнатній мешканні, улаженій скромно і тільки з найкращим комфортом. Рано їсть студент обильне снідання, відтак обід (наше друге снідання) аложений з хліба, сирів і пива, підвечірок — те все у своїй кімнаті і шойно у вечорі в 7 год. їдять спільний обід (наша вечеря) у великій самі колегії. Підчас вечері кожний спішиться, бо хоче використати вільну пору до 9 год. на кіно й інші розваги.

Іноді до колегії заходять молоді жінки, але в „монастирських“ мурях вільно їм перебувати тільки до год. 7. веч. Очевидно що іноді бувають і в цьому правилі винятки. Одного разу якийсь студент перебрався за дівчину і вийшов до колегії чверть години перед 7-мою. Коли минула година, а „дівчина“ не вийшла ще з колегії, лаврик повідомив

дижурного урядовця, який турбуючись доброю славою заведення побіг негайно до кімнати того студента куди зайшла „дівчина“. Двері застав він замкнені на ключ. Скам'ял був неминучий. Прислуга виломилла двері. Студента, який трясся зі страху знайшли під його ліжком...самого. Тоді шойно виявилось, що ціла подія, це жарт студентів, які повідомили цього студента, що вночі хотять йому деякі студенти зложити ненадійну візиту та щоб він у ніякому випадку не відчиняв.

„ПАБ-КРОВЛІНГ“.

Після вечері виходять студенти дуже часто на місто на т. зв. „паб-кравлінг“. Це виглядає так, що студенти йдуть по черзі до кожного ресторану в містечку і випивають одну шклянку пива.

Буває, що якийсь студент видержить цю „рунду“ і без похмілля вернеться домі. Але багато студентів спізняється. Тоді мусять вони втікати перед нічними університетськими сторожами, які обходять кожної ночі місто. Сторожів називають „балерсами“, веде їх університетський урядовець „проктор“. Коли проктор стріне на вулиці студента в цивільній одязі і без дозволу по означеній годині, тоді на другий день рано мусять студент заплатити грошову кару.

Така неприємна стріча відбувається завжди так: Балер підходить до студента і каже: — Проктор хоче говорити з вами, сир. — Проктор ще більше звичливий. Він здоровить студента і питається: „Ваше прізвище, пане, і назва вашої колегії?“ Коли дістане відповідь, відходить і здоровить: „Доброї ночі, сир“. Проти виміру карі нема ніякого відклику, бо проктори дістали своє право від парламенту ще перед кількохсот роками...

Іноді пробве якийсь спізнений студент втікати. Тоді починається правдива дика погоня темними вуличками міста. Якщо студент втече, тоді кара його мине. бо так кажуть правильники колегії. Але по півночі всі ворота позамкнані і ніяка грошова сума не зм'ягчить твердого серця дверника. Кого вночі підчас інспекції не застануть у ліжку, мусять найближчого дня покидати колегію назавжди. Шлях до „джентельменства“ має він замкнений.

АНГЛІЄЮ КЕРМУЮТЬ ДЖЕНТЕЛЬМЕНИ.

Оксфорд кузня джентельменів, де студії менше значать, як добре виховання, більше дбають про тов. культуру і огляду, як про книжкове знання. Це оригінальне середньовічне містечко недалеко Лондону. Студенти терпеливо і зі сміхом витримують гострий, майже монастирський режим. Автім є доволі багато ферій. Новикові важко привикнути, але студент другого і третього року знає, що перед студентом з Оксфордським дипломом отвиріаються двері цілої Великої Британії. Англією правлять джентельмени...

Оксфорд і Кембрідж міста, що їх називають „очима англійської душі“ зі своїми викладавими залами, бібліотеками, лабораторіями, мистецькими галереями і т. д. турбуються майбутнім Англії. Бо майбутнє Англії так як її минуле виключно в руках джентельменів

Американські балі.

Кінець кризи та поворот до давніх добрих часів зазначається в Америці новими блискучими бенкетами та балами американських мільйонерів, які витрачують на них нечувані гроші. Всі рекорди такої марнотратності побива архимільйонерка Мак Лін, власниця найбагатшого Вашингтонського часопису „Вашингтон Пост“. В описі бенкету, що вона уладила, американські репортери пишуть про „1.001 ніч“ і долають, що нинішні американські багатії переважили казочних конкурентів.

На бенкеті місис Мак Лін, який вона уладила у своїй маєтку Фріндшип біля Вашингтоном було 1.500 осіб запрошених. Бенкет коштував півтора мільйона франків. Величезна селя була замала для

такої маси гостей. Щоб зарадити лихові, місис Мак Лін веліла добудувати до палати нове крило, яке складалось тільки з одної величезної салі з трьома велитеськими вікнами

На цей бенкет одягнула мільйонерка перший раз свій новий брильянт „Гоп Даямонд“, який не давно купила вона за 40 мільйонів франків. Цей камінь, що важить 44 і пів карата був колись власністю Людовика XIV., відтак Катерини II., аж вінши попав до скарбниці багатор англійки Леді Гоп, якої імя має він до цієї пори.

На балі у Фріндшипі брильянт берегла ціла армія детективів, яка незаметно крутилась між базевими гостями.

Уживану одіж, білля, обузу мужьськму жіночю й дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає

У Н Т О Д І, ЛЬВІВ. ПОТОЦЬКОГО 48
З провінції висилайте поштою. У Львові відберемо самі за повідомленням.

МІС АЛЕН НОВА П-І СІМПСОН.

Ще 31. грудня м. р. відвідав князь Кенту одну з лондонських ворожбиток у товаристві англійської аристократки п-і Ален. Цю візиту запримітили репортери великих лондонських часописів і вже на другий день появились в ілюстрованих часописах різні знімки князя Кенту і його товаришки.

Деякі часописи помістили ще й замітки з обережними натяками про згогадний близький розвід пані Ален і про те, що вона може відіграти ролю другої п-і Сімпсон.

Щоб положити край усім таким сплетням, „Івнінг Стандард“ помістив статтю, мабуть інспіровану згорі, що князь Кенту виконав тільки обов'язок чести, коли відповів міс Ален до ворожки і що п-і Ален є дуже доброю приятелькою княгині Кенту, яку вона відвідала кілька днів перед народинами малої княгині. Ціла халепка вийшла з цього, що на вулиці, де мешкає ворожка, містяться також редакції найбільших лондонських шоденників і під цю пору вулиця аж кипіла від репортерів.

„Івнінг Стандард“ додає, що безпідставні погослови сильно вразили князя і княгиню Кенту та подружжя Аленів.

Зоря

ФАБРИКА ХІМІЧНИХ ВИРОБІВ

О. ЛЕВИЦЬКА і Ска

у Львові, вул. Кордецького 50

Тел. 26-04. ПК 503.861.

поруває власні вироби найкращої якості:

ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх

красках

ПАСТУ до взуття „Елегант“ люмо, в тубах у всіх

красках

ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеру-

ючу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллі помадку і

корону — ШВАРЦ до обіт — ВАСЕЛІНУ до

шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну

і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 55-7

ЧОЛОВІК, ЯКИЙ НЕ ЧИТАЄ СВОІХ ЛИСТІВ.

Дуже мало на світі людей, які не були б цікаві змісту листів, адресованих до них, а вже про таких, що не розриваючи коперти палать листи і нищать, хіба ніхто не чув. А такий чоловік, який двадцять літ не отвирав і не прочитав ніодного заадресованого до себе листа, живе в Англії і називається Джон Лестер. Цей дивак мешкає в одній малій англійській місцевості. Він дуже багатий і має великі земельні посілости. Одного разу їхав він своїм авто на прохід і переїхав кілька гусей. З цієї причини покличали його на поліцію. Але він не прийшов на означений час. Шойно, коли його привели силою на поліцію він заявив, що не читає ніколи листів на свою адресу і від 1916. р. не відчинив ще ніодного письма. Коли його запитали про причину такої дивної поведінки, він відповів, що його як власника кільканадцятьох великих чиншових кам'яниць вічно напастували льокатори своїми проханнями і тому він рішився вкінці не відчинювати ніякого листа без огляду на те, хто такий лист висилає би. Не зважаючи на таку оборону дивака, його засудили на кару 10 шілінгів.

ЧЕМПІОН ТРАНСФУЗІЇ КРОВІ.

Він має 26 літ, називається Ізмаїл Гаккім і живе в Туреччині в Стамбулі. Його назвали „королем трансфузії крові“. Недавно міська рада Стамбулу надала йому золоту медалю з таким написом: „Ізмаїлові Гаккімові, чемпіонові трансфузії крові в доказ влячності від 144 громадян, яким урятував життя“. Гаккім дав покищо 159 громадянам свою кров і тільки 15 з них померло, для яких не було вже ніякого ратунку. Всі інші тішаться якнайкращим здоров'ям і з вдячністю зложились не тільки на медалю, але й на власний дім для Гаккіма. Гаккім їсть п'ять разів денно і почувається знаменито.

Присилайте передплату!

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки).

та в її Відділах при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75 в золотих або **ЗОЛОТИХ** в ЗОЛОТІ.

В цей спосіб адобудеш відповідні відсотки охоронитися перед згубою або крадіжкою і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном. — Завдяки якотам, згобуким і ошадности вкладам, позначка Каса 28,250,000 золотих гіпотечних кредитів, за які збудовано 685 доми та зиремонтовано 244 доми. — **Понад 3,000,000 зол.** річно виплачує Каса відсотків своїм вкладникам. — **6,300,000 зол.** — це резервові фонди Каси. — За віддачі іх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном.

До всіх громадян-українців на рідній і нерідній землі!

У часі, коли всі народи цілого світу безупинно готуються до великого змагу, кожний з метою своєї власної перемоги, — в тому часі й український нарід, не зважаючи на всі труднощі свого теперішнього положення, мусить як-стий збирати та єднати всі свої творчі сили для своїх власних завдань — теперішніх і грядучих...

Бо кожний нарід — сам собі коваль і завойовник свого щастя.

Бо кожний нарід — сам собі творець своєї історичної долі!

І тільки те, що він своїм творчим зусиллям добуде, — тільки те, що він на своїх плечах міцно двигне, — тільки те, що він характерною жетвою своєю окупить, — єдино те буде на правду: його власне — від нікого незалежне — завжди велике — по вік святе!

Та від віків, по всі часи й сьогодні єдине найбільше, що при житті тримає всі народи, що дає їм розгін до змагу: за розріст, могутність і володіння — це передовсім їх власна духовна сила.

Вона єдина — найбільших чудес доконує на світі...

Вона єдина — народи з найбільшого нещастя і померірки до найбільшого щастя і слави вносить...

Тим-то й український нарід — несповна 69 років тому — саме й поставив на сторожі цілого свого життя. І від того часу діє вона й виростає у нас під великим іменням — „Просвіта“!

Цей вона — „Просвіта“ — пробудила в нашому народі всі сили, що в ньому дрімали, вона всі ті сили від першого початку й по сьогодні збирає і єднає, вона їм шлях і напрямок у велике Майбутнє показує, вона — „Просвіта“ — єдина найзагальніша, всеобіймаюча організація духовних сил українського народу.

Незвичайно велике завдання від початку й посьогодні сповняє у нас „Просвіта“. Але сто- крат більше завдання стоїть ще перед нею і жде негайного сповнення — саме тепер!

Незвичайно великою працею і жертвенністю самого нашого народу вироста й виростає наша „Просвіта“. Але та праця і жертвенність кожної української одиниці й кожної громади мусить бути негайно стократ більша — саме тепер!

У часі — такому важкому, як може ще ніколи...

У часі, що його історичну вагу нехай усім нам вогнем натаврує у душіх недалекий ювілейний 1938. рік!

І відзначаємось сьогодні

До Вас — Усі, що розумієте й відчуваєте історичну вагу і відповідальність теперішньої хвилини!

До Вас — Усі, що з глибини душі бажаєте кращої долі для свого народу!

До Вас — Усі, що почуваете право й честь — перед історією, народом і самим собою — зватися українцями!

Складіть у призначених днях, від 3. до 16. лютого н. р., характерну, якнайбільшу, гідну свого імені — жертву на „Дар Просвіти“!

Подбайте та припилюйте, щоб таку жертву склали теж усі українські установи й пого- ловно всі українські громадяни, з якими й серед яких ви живете:

Всенародною і якнайбільшою жертвенністю на „Просвіту“ саме тепер засвідчимо усі, що доростаємо до висоти завдань сьогоднішньої, такої дуже важкої хвилини. — що й ми всі, як один, готовимось на велику перемогу українського духу.

Дано в 69. році діяльності „Просвіти“.

У Львові, дня 22. січня 1937. р.

ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ:

Д-р Іван Брик,
голова.

Василь Мудрий,
І. заст. голови.

Микола Дужий,
секретар.

Омельян Терлецький,
ІІ. заст. голови.

Члени Головного Виділу: Д-р Степан Витвицький, Василь Глібовицький, Юліан Дроздовський, о. Юліан Дзєрович, д-р Маркіян Дзєрович, Михайло Корчинський, Богдан Кравців, Степан Кузик, Зиновій Пеленський, Михайло Таранько, Микола Творидло.

Заступники членів Головного Виділу: Д-р Степан Булак, Михайло Вагула, о. д-р Іван Гриньох, Євгенія Макарушкова, Петро Мигнович, Євгенія Терлецька.

називав добровольців до Еспанії та яку велику вагу привязувала до нього „одна з воюючих сторін“ (у цій ноті піде не називається па- ленсійського уряду по імені).

Також Німеччина дала нині рано відповідь Великій Британії.

МІНІСТР ПОНЯТОВСЬКИЙ ПЕРЕД БУДЖЕТОВОЮ КОМІСІЄЮ.

На нинішньому засіданні соймової будже- тової комісії промовляв референт пос. Ду- динський і представник меншини комісії пос. Камінський. Опісля виголосив довшу промову міністр рільництва та рільничих реформ Ю. Понятовський.

БЛЮМ ПРО ПЕРЕГОВОРІ З НІМЕЧЧИНОЮ.

В Ліоні відбулася велика маніфестація „людового фронту“ при співучасті 15-ох мі- ністрів і віцеміністрів. Підчас бенкету прем. Блюм виголосив промову на тему франко-ні- мецьких переговорів. Франція — мовля — хо- тілаб у них порушити загальні питання і до- пустити до розмов також інші держави (завва- га Ред.: СССР?). Франц. уряд уважає, що мир є неподільний. Вона мусить виповнити обо- в'язки, що випливають з пакту Ліги Націй та залишитися вірною державам, з якими заклю- чила договори приязни. Не слід спекулювати на господарських труднощах Німеччини ані сум- ніватися в добру волю Гітлера. Договір слід заключити на основі рівності.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Обі японські законодавчі палати завісили наради на деякий час, щоб дати змогу генера- лові Угакі утворити уряд.

Злучені Держави прийняли 1936. р. лише 41.202 імігрантів, хоча контингент на той рік передбачував 143.744 імігрантів. Велика парля- ментарна група намагається ще дальше зменши- ти ту цифру.

На еспанських фронтах некорисні атмосфе- ричні умовини припинили воєнні операції. За ос- татні 3 тижні полягло волю 3.000 червоних.

Болгарсько-югославинський договір приязни підписали вчора в Білгороді.

Португалія — як подають деякі англійські часописи — відступила німцям на експлоатацію західну частину Анголі. Велика Британія тому не противиться.

3 кіна.

Кіно „Касіно“: „Так кінчиться кохання“.

Якби не прізвище Павлі Весселі на афішах то можнаб і не підозрівати, що за таким заго- ловком скривається щось більше, як звичайна собі, пуста комедія чи мельодраматична „шміра“. Фільма моглаб мати заголовок „На- полеон розводиться“, „Наполеон жениться в друге“, або ще більше у сензаційному стилі „Наполеон хоче мати сина“. Маємо тут виве- дений у драматичній формі той момент з жит- тя Наполеона, коли він рішив після 15-літньо- го подружжя з Жозефіною розвестись із нею тільки тому, щоб із другого подружжя міг мати наслідника престолу. Самого Наполеона не ба- чимо і — тільки в одній хвилині пересувається на екрані його особа ззаду і другий раз його тінь. Дія зводиться до трагедії в габсбурзькому домі, чи точніше до трагедії молодого 19-літ- нього архикнязя Марії Люїзи, вихованої в ат- мосфері повної ненависті до Наполеона, який зруйнував Австрію своїми війнами. Коли вибір Наполеона впав на Марію Люїзу (якої доречі він ніколи не бачив), австрійський цісар мусів згодитись на таке подружжя всупереч найсвя- тішому своєму приреченню, що залишить донці свободний вибір у подружжі.

Фільма зроблена зручно і цікаво. Крім ро- лі Марії Люїзи, знаменита роль Меттерніха.

† Посмертні згадки.

ВАЛЕНТИНА ВОЛОСЕНКО, дружина інжи- ніра, померла скоропостижною смертю 22. І. у Тисмениці. Покійна, родом з Херсонщини, була діяльною членкою і виділовою Союзу Українок та інших місцевих українських това- риств. В. І. П.

Листування Редакції.

Зп. Данько М. Женева: Говорар за січень виспа- ли 20. І. а 30 Вп. Книж. 60 зол. дня 23. І

Великий
Театр

„ПОДРУЖЖЯ“

Останні
вистави

Німеччина й Італія відповіли

У СПРАВІ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

Як подає Стефані, нині в 11. годині мін. Чіано переслав британському амбасадоро- ві відповідь на британську ноту з 11. ц. м. у справі еспанських добровольців такого змісту: На думку італ. уряду необхідно негайно спи- нити доплив добровольців до Еспанії, але треба, щоб ту постанову видали всі уряди на- раз і щоб вести добру контролю. Італійський уряд до того змагає, тому він готов заборони- ти на своїй території рекрутування і транзит добровольців, якщо інші держави зроблять те- саме.

Італ. уряд розглянув уже предложені ко- мітетом неінтервенції проекти контролі над еспанськими пристанями й кордонами і небавом дасть на них відповідь.

Коли один з еспанських урядів перевів ма- сову натуралізацію чужинних добровольців, що воюють у його армії, такий односторонній і суперечний з політикою неінтервенції крок не міг би перешкодити ані утруднити праць ко- мітету в напрямі евакуації чужинних добро- вольців з Еспанії. Якщо вістки про натуралі- зацію правдиві, це свідчило би, як великий був

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Загальні Збори України.

В неділю 24. п. м. відбулись у власній домівці при вул. Сапінги 49, загальні збори С.Т. України, які почались в 11. год. перед полуднем. На зборах було присутніх більше як 100 осіб. Збори відкрив короткою промовою заступник голови дир. Левицький Олександр, оправдав несприятливого голову дир. Е. Нагірного, який через недугу не міг виконувати останніми часами своїх обов'язків та просив збори вибрати президента наради. На внесення дир. Лазорки через аклямацію Секретарював п. Пеньчак. Звідолення за діловий рік подавали поодинокі виділові і представники різних секцій т-ва. Секретар п. З. Охримович застав присутнім у кількох словах минулорічну діяльність виділу, який у ювілейному році мав дуже багато клопотів і назагал вийшов із них оборотною рукою. В червні минулого року відсвяткувала Україна свій ювілей, який може й не випав так блискуче, як виділ цього року, однак склались на це причини зовсім від злилу незалежні. Найважливішим успіхом своєї діяльності праці вважає виділ придбання нової домівки, яка по довгих роках скитальства по різних чужих домівках тепер завдяки спеціальним заходам і трудам дир. Левицького дає змогу разом зійтися, скрипити в товариській гутірці дружині заячки, прочитати часописи і спортивні видання. Взагалі тепер можна подати не лиш про фізичну заправу змагунів, але й духову.

Касове звідолення подав скарбник Вербіський Степан. Всіх приходів було минулого року 17.677.85 зол., значить 115% більше як у 1935 р. Зі самих змагань мало т-во 6.099.13 зол., вартість майна т-ва ще суму 6.708.90 зол. Взагалі приходи т-ва були куди кращі, як минулими роками і тому теж виділ міг посплачувати багато довгів.

Звідолення з діяльності секції копан. мяча подав дир. Е. Чучман, який підкреслює, що виділ поробив усі заходи, щоб успіхи репрезентативної дружини були якнайкращі на зеленій мураві. Найкращим доказом є таке зіставлення: Всіх змагань розіграла і дружина України в минулому році 34, значить майже рекордове число змагань, якими ні один клуб у Львові не може похвалитись. З цього 21 змагань дружина виграла, 4 ремісувала та 9 програла — зі загальним відношенням воріт 124:56.

На такий світлий вислід зложилось: 25 товаришських змагань із 15 виграними, 2 нерішеними і 8 програними з відношенням воріт 87:48 та 9 мистецьких змагань з 6 виграними, 2 нерішеними і 1 програною і рекордним вітн. воріт 37:8.

На цей рік має дружина якнайкращі вигляди здобути мистецтво Окружної Ліги.

Звідолення інших референтів були куди коротші, бо деякі секції зорганізувало т-во щойно після придбання нової відповідної домівки.

З новозорганізованих чи відновлених секцій найкраще заповідається секція боксерська і на колесниця, яким референти віщують якнайкращі успіхи в найближчих сезонах. Гаківкова секція була мин. року майже нечинна і не відбувались ніякі змагання через брак леду і теплу зиму.

По звідоленнях поодиноких референтів дир. Костик відчитав звідолення Контрольної Комісії та поставив внесок уділити абсолютну минулорічному виділові.

В дискусії над звідоленням забрав голос тільки п. Скрегота. Черговою точкою зборів була зміна статуту т-ва, а саме зміна § 7, у якій збільшується число виділових і вставлення нового параграфу (з черги 2) про віднаку й баран т-ва. Зміну статуту реферував п. З. Охримович і збори прийняли її одностайно.

Після короткої перерви відбувся вибір нового виділу т-ва Комісія-матка у складі дир. Ковалісько. п. Теодорський і м-р Воропешко подали представничою свою листу яку збори прийняли в цілості без ніяких змін. Новий виділ уявлятиме в такому складі: голова — дир. О. Левицький, І. заст. голови дир. Филипович Іван, ІІ. заст. голови інж. Павлик Сильвестер, секретар Пеньчак Іван, скарбник Вербіський Степан. Члени виділу: Чучман Євген, Конашевич Степан, Охримович Зенон, Миськів Іван, Пазуняк Вол., Яримович Роман і Верхола Омелян. Заступники виділових: Теодорський Григорій, Глущевський Юл., Бутель Михайло, Кубішин Микола, Матла Омелян і Федущин Теодор. Контрольна Комісія: дир. Колтунюк Ярослав, дир. Лазорко Михайло і дир. Костик Олександр.

При кінці виставили збори через аклямацію подяку дир. Левицькому, лікареві д-рові Капу-бинському, б. гол. дир. Нагірному і зокрема українській щоденній пресі за моральну підтримку і завжди прихильне становище до праці і змагань т-ва. На тому покінчили збори, які мали наскрізь діловий характер.

ГАНІВКА.

Лехія — Україна 6:1. Україна грала останні змагання за мистецтво А-класу з відомістю Львова і Польщі зовсім добре, але прогнала високо в виш ед. бего воротаря.

Цурирні — Україна 3:2. Товариські змагання, які відбулись у Ходорові покінчили неспасливою програмою української дружини, яка грала зовсім добре за винятком воротаря.

ТЕРНОПІЛЬ. Погонь — Креси 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Дуже скромний виступ для Погоні.

Кинцева табелька ганківських мистецтва А-класу.

Чорні	5	10	0	24:8
Лехія	5	8	2	14:5
Погонь	5	6	4	14:9
А. З. С.	4	2	4	5:10
Україна	5	2	8	5:18
Креси	4	0	8	1:12

Залишилось ще розіграти змагання Креси — А. З. С., але вони не будуть мати ніякого впливу на таблицю.

МІЖОКРУЖНІ МИСТЕЦТВА ПОЛЬЩІ.

КАТОВИЦІ. Погонь (Катовиці) — Чорні 3:1 (1:0, 0:0, 2:1). Зовсім несподівана програма мистецтва Польщі в Катовицях. По тім висліді Чорні мусять виграти змагання у Львові у вишій відношенні, щоб перейти до фіналу.

ЛОДЗЬ. Варшавянка — Л. К. С. 3:2 (2:0 0:1, 1:1).

ВАРШАВА. А. З. С. — Огніско (Вільно) 0:0

ПОЗНАНЬ. Варта — Стелла 5:1.

КРАКІВ. Краковія — Н. Т. Г. 4:0.

РЯШІВ. Ресовія — Огніско (Ярослав) 6:3 (1:1, 1:2 4:0). Мист. Б-класу.

ПЕРЕМІШЛЬ. Чувай — Польонія 4:0 (0:0, 1:0, 3:0). Мист. Б-класу.

СТАНІСЛАВІВ. Раз Два Три — Гакоаг 5:0 (0:0, 2:0, 3:0).

Ревера — Гакоаг 8:2 (4:0, 2:1, 2:1). Мист. Б-класу. ДРОГОВИЧ. Сон'я (Стрий) — Юнан 0:0. Мистецтва Б-класу.

ПРАГА. Стрітгем — Л. Т. Ц. (1:0, 2:0, 0:0). Відомо англійська ганківська дружина перемогла мистецтва Чехословаччини.

МІНХЕН. Стрітгем — Тім „Монах'їські канайці“ Гета і Б. С. Ц. 9:2.

КОПАНИЙ МЯЧ.

ПАРИЖ. Австрія — Франція 2:1 (1:1). Австрія започаткувала свій весняний футбольний сезон міжнародними змаганнями з Францією і виграла їх хоч у дуже скромному відношенні.

БОНС.

ТЕРНОПІЛЬ. Польонія (Перемішль) — Поділля 10:6. Фіналові змагання за вхід до А-класу.

ЛЬВІВ. Чорні — Ж. Р. Н. С. 15:1. Мист. змагання.

ЯРОСЛАВ. Огніско — Польонія 8:6 тов. змагання.

СТАНІСЛАВІВ. Ревера — Погонь 10:6. Товариські змагання.

ЛОДЗЬ. І. К. П. — Н. С. З. О. 13:3.

ВАРШАВА. Польонія — Глязда 9:7.

О.

Спортові новинки.

Відчит інж. А. Палія. В середу 27. п. м. відбулось в домі К. Л. К. при вул. Домініканській 11 реферат інж. А. Палія на тему „Роля К. Л. К. в українському спорті“. Початок відчиту в год. 10. Всі члени повинні р'шуче прийти.

Ганківська дружина України має клопоту зі своїм воротарем Скрип'єм, якого Чорні підмовляють перейти до себе. Україна виступала майже у всіх мистецьких змаганнях без воротаря, з іншим запасним воротарем і тому майже все неспасливо програвала. Мабуть Чорні, які недавно переорганізувались, почнуть свою нову працю від виловлювання кращих змагунів.

Спортовий дивогляд. Карпатський Лешетарський Клуб докладав усіх зусиль, щоб дати до власної домівки у Славську і виїхати осягнути це. Міся в домі найменше на 50 осіб. Цинне тільки, що українські лешетарі вважають її за щось зайвого. От цього року на Різдво поприїздили до Славська наші лешетарі та як на сміх, всім заіхали, тільки не до захвату КЛК. Навже так далеко зайшла клубова незалежність і звисть?

Кімберлейські Динамітери грали у Швайцарії декілька змагань. Зі „Швайцарськими канайцями“ виграла 6:5. Зі запасною репрезентатією Швайцарії виграла Динамітери 10:3.

Blue boy.

Комунікати.

КОМУНІКАТ Н. Л. К.

Пригадуємо всім філіям К. Л. К. що в дні від 2-17. П. відбудуться красні лешетарські змагання у Славську. Доручаємо всім філіям К. Л. К. сподіватись на своїх кращих змагунів на ці змагання. Змагунів дотонуть прихильники даром у власній команді К. Л. К.

Радя Н. Л. К.

Спортові висліди.

Окружні лешетарські змагання Львівщини.

В суботу 23. і неділю 24. п. м. відбули змагання львівської округи першу частину своїх лешетарських змагань, а саме скоки і плоский біг 18 згл. 8 км. Получення цих двох конкуренцій творить т. зв. норвеську комбінацію.

Конкурс скоків, який підготувала со. „Плай“ на скочні на Кортумівні зумів тим разом зацікавити також глядачів, які не дивлячись на сильний мороз, зібрались в доволі великій кількості.

Переможць Пелюшак з К. Л. Н. замінував не тільки найбільшою довжиною скоків (20 м., 19 м. і 24 м.), але передовим гарною технікою та спокоєм. Другий був Хамула (Плай), який мав коротші скоки, але також спокійно виїхав. Назар з Плай савля у скоках до комбінації (два перші скоки) третє місце завдяки найдовшим, після Пелюшака, скокам (17 м., 18 м.), але його останній скок в отвертм конкурсі був зупадком і зіпсував його аж на п'яте місце. Його місце зайняли Рибачек (КЛК) і Левницький (УССК). Шостим після Романковського (КЛК) на 6 місці опинилися три змагуні Черника Крука, Слішко і Кришталський.

Назагал змагуні скакали обережно, щоб не збити добре точкування до комбінації, щойно третій скок, що відносилось тільки до отвертого конкурсу — тигули на довжину. Тоді то найдовший скок для вийшов Пелюшаків (24 м.), інші також скакали приблизно 20 м.

Порівняти рівень цих змагань з минулорічними трудноше з огляду на зовсім змінені світові умовини.

Плоский біг. В неділю рано змагались львівські лешетарі в плоскому бігу; муштини на 18 км., жінок і юніорів на 8 км. Сильний мороз, у якому не повинні були відбуватись змагання вплинув на спільність

стартуючих — головню жінок. Всетаки можна твердити, що змагання вдались. На трасі розігрався багато цікавих двобоїв, а з огляду на добрий світ, освітлено також добрі часи. Траса вела по бреховицькому лісі і була дуже вдатно підбрана.

Якщо йде про згадані двобої, то тут з першу чергу слід підмітити змаг двох передових лешетарів К. Л. К. Пелюшака і його переможця зперед тижня Рибачка. Тимразом вдавсь реванж Пелюшаків, що зазнав перше місце в часі 1:18.11. Другий Рибачек час 1:18.40. На третє місце висунався трохи несподівано Крука з Черника (1:21.40), який в цей спосіб винагородив неповодження на трасі своїх клубових товаришів, відомих змагунів Слішко і Рака, які мусили від бігу відступити. Хамула з Плай прийшов четвертий, аз ним Левницький з УССК.

Жінок стартувало тільки 4. Перша прийшла Адріанович (УССК) 59.35, друга Сітинська (Стріла) 1:10.10. З юніорів 1) Шухевич 58.25.

Організацію плоского бігу займався Черник. В загальному точкуванні норвеської комбінації перемі Пелюшак (КЛК) т. 402, 2) Рибачек (КЛК) т. 420, 6 3) Хамула (Плай) 404.2

Б. С.

Хоч бурі бють і громи бють
І в горю серце тоне —
Та вже не абе нас вража лють,
Не розділять корпони.

Бо ясне сонце вже з імлі
Зійшло на янич полі,
Юнацтва тисячі зросли
У нашій „Рідній Школі“.

НОВИНИ.

— Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧНІ Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделла та інж. хемії, Львів, Коперника 42А, тел. 272-18. Початок викладів 15. лютого ц. р. Проспекти безплатно. Податкові Курси лінійного масажу тіла і руханки. 93 8—10

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Глузевського, Львів, пл. Капітуланська 3. I, тел. 54-46. Найпевніша льняна гроша.

— Магази́н постелі Р. Джали, Львів, Хорунжий 5 (побіч кін. „Аполь“) поручає ковдри, матрази, постелю білія і ін. Переробляє ковдри по 4 зол. матрази по 6 зол. 1700 83-100

— Мистці Марія Дольницька і Отто Недбаль починають дня 1. лютого 1937. в Міському музею артистичного промислу, вул. Гетьманська 20, курс мистецької емалі і мистецьких виробів в металі. Обсяг курсу: Наука про матеріали, про емалеві техніки (малювальну і ювелірську), технічне опрацювання емалі в пристосуванні до декоративної оздобы (бранзолети, нашийники, конфекційні оздобы, касетки, ящички і т. ін.). Техніка мистецьких виробів з металю (шнелювання, роботи кулі, толочені, роботи для рекламного вжитку, роботи комбіновані з металю і емалі). Оплата місячна 15—20 зол., окремо 5 зол. на матеріали. Зголошення приймає АНУМ, Львів, Чарнецького 26/II, тел. 255-26, між 1—3 год. щодня (п. Я. Музичова). 175 1—2

— Якщо вже радіоприймач, то тільки фірми „Екравокс“, Львів, Академічна 28. 16-20

Союз Українок Емігранток

улаштує 11. лютого 1937.

Великі ВЕЧЕРНИЦІ

на допомогу хорим емігрантам
в залах Народного Дому і Бесіди.

Початок в год. 9-й вечором. Буфет в управі
Пань багатий і вельми різномірний. 1—3

— Українська колонія в Любліні влаштує як щорічно — веречинні дня 13. II. 1937. в салі S. U. Р-у, вул. Сташівська 6. — Хто не дістав за-прошення, зволить зголоситися на адресу: Богдан Шафранський, Люблін, вул. Дольна П. Марії 28. м. I. 166

— Виклад у Т-ві ім. П. Могилі на тему „Українська аграрна політика в рр. 1917—1920“ виголосить д-р І. Витанович у середу 27. ц. м., год. 7., в салі „Української Бесіди“.

— П'яніст Стефан Ашкеназе, що перебуває постійно за кордоном, виступить з концертом у Львові в четвер 28. ц. м. в салі Польського Музичного Т-ва. Програма концерту, присвячена архитворам Бетовена, обіймає чотири сонати, м. ін. місячну і Вальдштейнівську. Концертант належить тепер до найвизначніших п'яністів молодшої генерації.

— Мороз шораз більший. В останніх днях мороз у Сх. Галичині досягнув небувалий досі рівень, доходючи до 26 ст. у Львові і значно вище в інших сторонах краю. Багато людей відморозило собі вуха, носи та інші кінчини тіла. У зв'язку зі студією вибухають пожежі наслідком лихої будови коміннів. Шкільна влада наказала палити у школах до температури +17 до 19 ст. У шкільних кімнатах мають бути термометри.

— Арештування. Як повідомляє „Хвіля“, з наказу золочівської прокуратури арештовано д-ра Андрія Гаврилюка, повітового лікаря у Зборіві. Причина арештування закрита поки що урядовою тайною.

— Святочна просфора відбулася минулої неділі в доміні Марійського Т-ва Пань при вул. Руській у Львові при участі кількадесяти осіб, членок і запрошених гостей. На свято прибули провідник т-ва о. Сенківський ЧСВВ, о. Назарко ЧСВВ і о. Лукань ЧСВВ. Зібраних привітали добрим словом о. Сенківський і поділилися зі всіма просфорою. Як одна велика родина за-сіли присутні до спільного стола і посипались промови, переплітані співом колядок та веселою гутіркою. Бальорій настрій вніс особли-во привіт п. Добрянської, відпоручниці Марійської дружини українських студенток. Наприкінці п. Ліщинякова подякувала всім присутнім за участь в цьому небуденному святі, а зокре-ма п. Струмінській, що завялася господарською його частиною. Вечір пройшов серед підвище-ного настрою, повного ніжної сердечності і полишити без сумніву найкращі спомини.

— Хто виграв на лютері? В нинішній тя-женні держ. класової лютерії впали такі більші виграни: 5.000 зол. на ч. 74457 83157 102642 184448. 2.000 зол. на ч. 22057 81917 116912

135582 154939 164732 168706 171627 173218
182835 192725, 1.000 зол. на ч. 28812 35844 39026
41225 43494 45834 47092 48263 58358 59190
60458 63117 87697 90398 90690 95386 99016
102555 128566 129372 130688 143219 146368
157297 163121 168987 170074 175388.

— Поштову агенцію відкрито в Задубрівці пов. Снятин. Прилучено до неї громади Аль-бівівку, Ганьківці, Красноставаці, Белелуя і Жебранівку. Агенція стоїть в урядовому зв'язку з поштою в Заболотіві.

— Засудили гр.-кат. священника. Перед го-родським судом у Дрогобичі відповідав свого часу о. Теодор Петрицький, гр.-кат. парох з Таврова пов. Бережани, під закидом, що як в'язень в карному заведенні на Гірші в Дрогобичі, де відбував кару 8-місячної в'язниці, на в'язнич-ному коридорі поширював фальшиві вістки в некористь держави. Його засуджено на пів ро-ку в'язниці і 50 зол. гривни. Наслідком ви-яснення апеляції о. Петрицький станув на дик перед окружним судом у Самборі, який затвер-див присуд першої інстанції.

— Орухонили тартак. В Мухиличній орухо-мили державний тартак на дві зміни. В тарта-ку дістало працю 160 безробітних.

— Для безробітних. Тому що загальне обез-печення умов праці не визнається як слід в управлінні, які прислужують їм при обез-печенні на випадок безробіття, заведення суспіль-них обезпечень визнає, що на випадок браку праці умов праці працівникам прислужують такі чинитиби: 1) грошева допомога; 2) оплачуван-ня складок за обезпечення на випадок недуги; 3) запомоги на подорож до місця нового за-няття; 4) оплата за доповнення фахового ви-школення. Ті чинитиби залежать від мінімаль-ного часу обезпечення, а саме 12 складкових місяців, перебутих в обезпеченні продовж 24 місяців, числячи звад від дня втрати останньо-го заняття, причому обезпечення не може кори-статися наново із чинитиби на основі тих самих складкових місяців. Час обов'язкової військо-вої служби, а також час недуги творять перер-ву, на яку продовжується агаданний час 24 місяців.

— Адвокатські гонорарі у вексях. Найви-щий адміністративний трибунал рішив, що адвокатські гонорарі, одержані вексями, під-лягають оподаткуванню подібно як гонорарі в готівці. Від податкового виміру вільні тільки кавційні векся. Це рішення подало міністер-ство скаргу до відома скарбовим урядам.

— Чи спорт шкодить жіноц? У варшавській еженічній т-ві доцентка Євгенія Столяков-а вголосила відчит на тему: Чи спорт спричинює маскулінізацію жінок? Прелегентка обговори-ла спершу вислід дослідів югославянського професора д-ра Скорлії, який на основі дослі-дів, переведених в інституті фізичного вихова-ня, дійшов до висновку, що інтензивні спорто-ві змагання є для жінок шкідливі, бо спричи-нюють зміни в кістці. Тому проф. Скорлії радить заборонити жінкам часті спортові зма-гання а дозволити тільки на руханку. Преле-гентка поставилася до висновків проф. Скорлії критично, мовлячи, що наперед слід перевести дослід з більшим числом жінок та що деякі зміни кісткі не є шкідливі для породів.

— За дорогові зловживання. Перед окру-жним судом у Коломії розпочався великий про-цес за зловживання в коломийській дороговій управі. На лаві обвинувачених засіли інж. Мо-равель, інж. Мікула, б. урядовець А. Кислев-ський, б. дорогомистр В. Думанський і ін. Роз-права потреває три тижні.

— Львівська хроніка. Арештовано двох влас-ників каменів при вул. Бема, П'єса і Ганґля, під закидом податкових зловживань на шкоду державного скарбу. — При вул. Снядівка ч. 5. у віллі д-ра Міхні зачалися на смерть 25-літ-ний дозорець Владислав Шміт.

— Наступ на східні „жоси“. В найближчій часі — як пише „Кур'єр Пор“ — в Комуналь-ній Касі Ошадності м. Вилгоші мають утво-рити фонд у сумі 50.000 зол., а якого за відпо-відними порученнями будуть користатися безпро-центною купці, що будуть вибиратися на схід-ні „жоси“. Тепер опрацьовують регулямін фон-ду. „Публична опінія польська“ пише „К. П.“ — сподіється, що вже на весну перші колоні-сти поїдуть з Вилгоші на схід. — Отже буде-мо мати ще й свіжих колоністів із Вилгоші

— Самогубства. Біля залізничного двірця в Тернополі кинувся під потяг 23-літній Юрій Лешинський, абсолютний львівський універ-ситету, син директора тернопільської гімназії Ти-ло відставлено до кістниці на Білія. — При вул. Березовій ч. 3 у Львові (на Личакові) по-вісився на дереві 27-літній служниця Філіппина Огіючак з помини оодиних неважкоді.

— Кара за вбивство нареченої. Окружний суд у Перемишлі розглядав справу Миколи Дичівця з Дибкова пов. Ярослав. Дичовець залюбився в Катерину Зборовську, але її родичі не хотіли ніяк згодитися на це подружжя, бо він не мав до-брої слави. Тоді Зборовська втіла в батьків-ського дому і провівши два дні в домі нарече-ного, пішла з ним на військовий панітар, де о-б'єдналися лист з постановою спільного са-могубства. Дичовець стріляв до Зборовської, кладучи її трупом, після чого стріляв до себе, однак револьвер затявся. Вилізавшись з світх релі станув перед судом, де ліставав на 8-літній в'язниці.

— Ковена хроніка. До склету Якова Шіфа в Урці біля Скольного добулися вломники і по-биши власника до безтями, забрали білиту скількість тютюнових товарів. Арештовано Во-лодимира Пехова, Петра Стріжана і Миросла-ва та Богдана Семішніна. — У Вибутіві пов. Бе-режани напали бандити на загороду А. Фурти і застріляли Юстинів Фурту. Арештовано 22-літ-ного Дмитра Суту і 24-літнього Івана Лопатку із Ценева які поїзнилися до в'язни.

— Жахливий напад вогни. Семен Луканець, господар із Старого Лисця, вертався вночі сьмим із Станіславова до дому. Він проїхав два сьми днів і в Косіві вступив до коопати. По дорозі заснув на сьмих. Пробудившись, по-бачив, що коні втікають шосами. За собою по-чула вить вогня, які гнали за ним. Розпочали-ся страшні пересони. Вийшли вогни дванадцять сьми і розігнали в'язника та коні на місці. Ранки в знайшли на дорозі тільки сліди крові, обшту пожежні вогни.

— Капі сьмти при помочі трійливого газу. Литовський уряд видав закон у спосіб викону-вання смертних присудів. Закон угодить тра-чення при помочі трійливого газу замість лот-перішнього розстрілювання й об'являє від дня оголошення. Новим способом будуть страчені в найближчих днях два бандити, засуджені ка кару сьмти за злупствства.

— Катастрофа пожежі в Амедині поширюється. П'єла долина ріки Мисіліні нахочиться під во-дою. Число людей без даху над головою дій-шло до 300 тисяч. Багато людей утонувло. Біля Сисінаті повстало озера на просторі 18 кв. кі-лометрів. В нафтовій нафті фірми Стігголд Ойль вибухла пожежа. Пожежна сторожа гаси-ла вогонь, стоячи по бремена у воді. По вогні плавали бочки з нафтою, з яких бухала полу-м'є. Під нафти запалилося багато будиноків, так що під нафти перемінялася у вогоні мопе. Відрізав поперішні сьми: п'єла мільона людей без даху над головою, діякається тисяч затоп-лених сіл 2 мільона людей без вогни до пиття, за-лині вогонь просторі біляні від Англії з Ванією. Прелегентка пожежі тиватиме ще який місяць.

— Річні вістки. В підземній Каліфорній сьмий мисрочі злинали частинно зліні позаранці. П'єло-ди обчислюють на 29 міль. доларів. — У Голіу-ді згоп'єло фізичного пізнання „Тентіет Сенторні“ зі всім узлаженням і мільона новини фізичних. П'єлоту опікують на 200 міль-доларів. — У Флориді в сьмий Кентекі збу-туванням звазі при чому 12 осіб убито.

— Солонка, велика і солонка і велика по-м'єрична. Зм'єни сьми і запеніто зберести стовищу ліній. Цей шляхотний олоч, що від-різняється не лише своєю відживною влітністю, але також гарним зверхнім виглядом, служить як вибаглива прикоча стола. Ябські помаранчі уложені серед зеленого листя на пліскім та-релі, прикочують та ожиняють сьмі як най-кращі квіти.

Те, що Різна Школа чинить —
І тобі добра причинить.
Тож ядро її помогати —
Самого себе сиріпляти.

Тестон.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-вичів

СТАРІЯ САМБІР:

26. I. Шпіра.

27. I. В. А.

31. Старого Самбора Іде театр до Сам-бора і Дрогобича

Великий Театр:

Вівторок, 26. I. год. 7.30 веч. „Подруж-жа“.

Середа, 27. I. год. 7.30 веч. „Подруж-жа“.

Четвер, 28. I. год. 7.30 веч. „Подруж-жа“.

П'ятниця, 29. I. год. 8.15 веч. Концерт.

Івана Штрада.

Субота, 30. I. год. 7.30 веч. „Подруж-жа“.

АПОЛЬО: „Ромео і Джульєтта“ в Аляко Олдра.
АТЛАНТИК: „Варвара Радівська“.
ВАНДА: „Вігва“ „Для тебе співаю“.
ГРАЖИНА: „Ліана Лілі“ в Франциско Галь.
ЕВРОПА: „Буде краще“ із Шенком і Товком.
КАСІНО: „Тяжіння кохання“ в Палло Неселі.
КОЛЕСА: „Небезпечний флірт“, Німко Кранцманн і Філіпп і Філіпп.
КОМЕРС: „Білий ангел“ і козловий дозвіль.
МАРУСЕНЬКА: „Вандала“ (Белаяська чужою дитиною).
МЕТРО: „Люди в тунелі“ і „Малі герої“.
МІРАЖ: „Виправ на планету Монго“.
МУРА: „Король живих“.
ПАКС: „Сенорита в масці“ і „Велика подія“.
ПАЛЮС: „Колетті“.
ПАН: „Життєвий шлях“ із Мартою Егер.
РАП: „Воротба з більшовиками“ (Генрі Сибірі).
СВІТ: „Воротба з більшовиками“ (Генрі Сибірі).
СТИЛІВ: „Голос серця“, режис. Ціла пара.
ТОН: „Ловись риба“ і муз. позитив.
УТІХА: „Геройський форт Дюмон“ і режис.
ХІМЕРА: „Масорлі“.

ФОТОПЛЯСІКОН.
 (на Миколаївській 2)
 „Озона Голла“.

Кіно-історії новин — це дивні вибори подорожі відео-світ — це дивні вибори подорожі відео-світ — це дивні вибори подорожі відео-світ.
ДІМ ВОЛІЧКИ
 Львів, Сикстуська 2, побіч брами.
 9-5 Життя і по-вашо безпечно. 3-7

ЗАНОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 26. січня 1937.

Білгород (437) 18.00 Нар. пісні, 20.00. 21.00 „Вальс“ оп. Вігнера, Братислава (200) 18.10 Мазирський нар. пісні, Будапешт (550) 12.05 Циг. музика, 13.30 Салон. музика, 19.30. 20.00. 21.00 „Турандот“ оп. Пуччіні, Відень (507) 12.00. 13.10 Концерт орк. 15.05 Розрив. концерт, Канве, сопран. Цигар тенор, 17.20 Оп. арій М. Рафа, сопран. 17.40 Форт. респіталь, 20.00. 21.00 Концерт віденської музики, 22.20 Оп. респіталь Р. Меркур сопран, 22.50 Квартет. Нюшці (250) 17.30 Салонний нар. пісні, салон. орк. Мільно (800) 17.15 Камер. музика, 21.15 Орган. респіталь, 22.10 Розрив. концерт Мінхен (405) 12.00 Розрив. Концерт, 16.30 Конц. солісти, 19.00 Квартет, Париж (1048) 15.00. 17.15 Літер. аудіо, 18.00 Транс. із Сорбонь, 18.45 Форт. респіталь, 21.20 Огляд гумор. преси, 21.45. 22.00. 23.00 Обов'язок фестивалю, Пола (470) 15.00. 16.00 Концерт орк., 22.20 Форт. сопран. Поселення Рим (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розрив. музика, 21.00. 22.00. 23.00 „Рігоріто“ оп. Верді.

Середа, 27. січня 1937.

Білгород (437) 18.30. 19.30 Нар. музика, 19.50. 20.00. 21.00 Сербський вечір, Брно (325) 19.24. 20.00 „Веселі гумористи в Вільсору“ оп. Ніколя, Братислава (290) 15.30 „Юд-трома Симфонія“ Моцарта, Будапешт (550) 14.00 Скрипка, 17.00 Віденський, 18.00 Циг. музика, 19.30 Салонна музика, 22.20 Концерт оп. орк. Відень (507) 12.00. 13.00 Розр. концерт, 17.10 „Белая“ І. Гібер барит, 17.30 Скрипка, 19.35. 20.00 Міжнарод. музичні образи, концерт орк. С. Карот сопран. Людвіг Балловіттен тенор, 21.00. 22.00 Музика, сопран. 19.00. 20.40 Розрив. музика, 21.00. 22.00. 23.00 Транс. із Ла Скала: „Попелюшка“ оп. Россіні, Мінхен (405) 12.00 Концерт віденської орк., 16.10 Молоді співає, 16.30 Весела муз. аудіо, 19.00 Концерт муз. співа, Париж (1048) 13.15. 14.00 Концерт орк., 14.15. 17.30. 18.45 Оп. респіталь, 21.00 „Ле Марсія Тюрленен“ Комедіопера Метавола, 21.45. 22.00. 23.00 Вечір опер: „Ле Шалет“ ком. оп. Адама, „Ле Волт д'Ермен“ муз. ком. Понса, Прага (470) 15.00 Симф. квартет, 19.20 Концерт віденської орк., 21.20 Концерт хор, 22.30 Форт. респіталь, Рига (515) 16.30 Нар. музика, 18.30. 19.00. 20.00. 21.00 „Редяка леванда“ оп. Бенеша, Рим (421) 17.15. 19.45 Розрив. концерт, 20.40. 21.00 Симф. концерт, 22.00 Комедія.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 26. січня 1937.

6.30 Ранішня аудіо, 7.25 Програма на дні, 7.30 Трохи інформації, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудіо для дітей, 11.30 Для молодих жінок: Оп. симфонія 12-5, симфонія, 11.57 Сигнал часу, 12.05 Музична доповідь, гр. пл.

12.40 Подушневий денник, 12.50 Похатний промисл, 11.30 Концерт балетів, 15.00 Господарські вістки, 15.30 Львівська біжуча вістка, 15.35 Легка музика у вик. симф. орк., 15.50 Оповідання для дітей: „Неро“, 16.00 „В Веспай“, гр. пл., 16.15 Скрипка ПКО, 16.30 Хвилина Ф. Шу-берта, гр. пл., 17.00 „Будні п. п. Копальських“, говорена повість, 17.15 Грають давній Коненгагену, муз. ауд., 17.30 „Чемпіат“ монодій, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках: Спорт у Тернополі, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Помертвий три-юмф Сенкевича, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Нші матористи, 19.20 Розрив. концерт, 20.00 Симф. концерт, орк. саксофон, гутірка, 22.30 Поет мітів і екстази (Мінський), 22.45 Танцюва музика; у перерві в тел., 22.55 Останні вістки.

Середа, 27. січня 1937.

6.30 Ранішня аудіо, 7.25 Програма на дні, 7.30 Трохи інформації, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудіо для дітей, 8.10 Трансмісія з гр. пл., 8.20 Аудіо для дітей: Тяжіння головної витривої 1 мільона дол., 11.30 Для дітей: Про нафто-ву лампу, музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.05 Писемкарі, гр. пл., 12.40 Подушневий денник, 12.50 Товні у домашньому господарстві, 14.30 Оперетковий мейоді з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламний концерт, 15.30 Львівська біжуча вістка, 15.35 Ф. Сутте: „Пам-пік“ увертюра, гр. пл., 15.45 Короткохвилинний діялог, 15.55 П. Чай-ковський: Капріче Італія, гр. пл., 16.10 Історичні загадки, ауд. для старших дітей, 16.30 Оркестра, 17.00 Відити: Диві-зія, 17.15 Концерт солістів: спів, скрипка, фортепіано, 17.50 Хто платить відшко-дування, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10. 18.15 Спортівні вістки, 18.20 Пісочки у вик. П. Попільського, гр. пл., 18.40 Зар. скрипка, 18.50 Ремісники дилем по го-сподарствах Великопольщі, 19.00 Мала-рева помста, 19.20 Біла пелітня, режис. І. Валдів, 20.35 Хвилина біла студія, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Альфр. Кічіні, 21.30 Песня про Ро-дича, аудіо, 22.00 Танцюва музика у виконанні оркестру; у перерві в го-дині 22.55 Останні вістки, 23.30 Комунікат у фр. мові для аматорів М'жнарод. авіаційного автомоб. візду до Монте Карло.

ЦІНИ „МЯСЛОСОЮЗУ“.

„Мясосоюз“ повідомляє, що влі 25 січня п. р. кооперативним платін на Львів.
 1 кг м'яса м'ясопального б'яка. 2.55 зол.
 1 кг опеканий. 2.60 „
 1 кг. м'яса м'ясопального б'яка опеканий. 2.60 „
 1 кг. м'ясо опеканий. дає зачет 2.60 „
 м'ясо від 11. І. п. р. 0.14 „
 шия . . . . . 3.70 „

ПТИЦЯ.

Мясосоюз повідомляє, що влі 25. І. п. р. платін своїм достоянням за 1 кг. живої птиці з'яко подібно п'яко-жисаючій М. С. в Львові, (пл. Білгородського 3) такі ціни:
 Індичка І. кл. добре умяснені, помногрудні 1.10 зол.
 Індичка І. кл. добре умяснені, помногрудні 0.95 „
 Курки молоді І. кл. біло й жов-тонішні від 1.70 кг. вгору 0.95 „
 Качки тонішні І. кл. шойно від 1.80 кг. вгору 1.10 „
 Саломит сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

XIV. Звичайні Загальні Збори „Союзу Українських Адвокатів“ у Львові скликає Виділ С. У. А. на суботу, 13. лютого 1937 р., год. 4. пополудні, до са-лі Організації Українців міста Львова, вул. Підвалів ч. 7, III. поверх з огнем праметою нарад: 1. Відкриття Зборів президентиом д-ром Костем Левинським. 2. Відчитання протоколу останніх За-гальних Зборів. 3. Звідомлення Виділу Товариства з оглядом діяльності за час від 1. січня 1936 р. до кінця 1936 р.: а) загальне тов. секретаря д-ра Володи-мира Липиниши і про Делігатури тов. Льва Петрушеніча; б) скарбнича тов. д-ра Костя Панишеского; в) касове і а фонду підмог. і в) делегата апіліантів адвокатури м-ра Юрія Старосольсько-го. 4. Звідомлення Контрольної Комісії. 5. Вибори президента і віцепрезидента зпоміж членів едаолатів, стало замож-калих у Львові і 10 членів Виділу; ви-бір 3. членів Контрольної Комісії і ви-бір делегата для береження інтересів апіліантів адвокатури. 6. Внески чле-нів, що на 6 днів перед Загальними Зборами будуть оголошені Виділом на письм. 7. Запити і пояснення. Приня-тість членів з обов'язком. — Львів, 10. січня 1936 р.

ПОДЯКА.

Приблїти тяжким горем по причині несподіваної смерті нашого Найдорож-чого, оп. п. о. Івана Винницького, наро-ха Стрия, не побуваємо на силах по-дкувати зокрема всім тим, котрі на цю, страшний для нас, востку поспішили чи то особисто, чи то листово з усіх стор-ин краю з словами потіхи і широкого співчуття; тож просимо п'єю дорогою прийняти від нас щиро-сердечну подяку. Зокрема дякуємо всім співвітчизникам за звеличання похоронів у днях 18—21. січня, як теж і тим, котрі жалішим хо-ровим співом, сумною оркестровою му-зикою, численними ширими промовами і гарячими молитвами прощали Пок. Я-ного, невтомного змемаря-борця за кращу долю нашого народу, на вічний спочивок.

Щиро Вам усім Спаси-Біг.

Стрий, 25. січня 1937 р.

Дружина, діти і внуки.

ПОДЯКА.

Виділ Товариства „Українська Захо-ронка“ складає отсею дорогою сердеч-ну прикладну подяку ученим гімназі СС. Василівки у Львові за уладження св. Николая для бідої дітвори Захо-ронки жовтєвської ділянки. Учений за-даваної гімназі запросили до себе ді-тей із Захоронки, шедро їх угостили, і крім цього обдурували їх практичними і гарними дарунками аласноручної ро-боти на суму понад 200 зол. За не блз городне діло складалося ученим гім-назі СС. Василівки та пл. проф. Стру-тинській і Сидорович, матері Северині і матері Богданні, що думку для цього гарного почину піддали і разом з ними ареаузували — щиро Спаси-Біг. — Львів, дня 1. січня 1937 р. — За Виділ То-варства „Українська Захоронка“; Софія Ракова, голова. Надія Макарушкова, се-кретарка. 174

КУПНО - ПРОДАЖІ

КУПНО ГОДИННИКА є справою добря. Дешеве купити зобрилий годинник у оляно зв'язі й п'ятдесятлітній католицькій фір-мі ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ. Львів, Мар'я-ська площа 5. 3032 20-?

ПРОПАМ візду, горілд, тисячу двіста метрів, гіпотечка дванадцять, готівка три-п'ятдесят тисяч. Піскова 15. 160 1-1

НАУКА

НОВОЧАСНА система крою шиття мо-делювання гардероби жіночої дитячої, білля „Патрон Експрес“ проф. Лелая-ського вчить в найкоротшому часі. Львів, Сикстуська 21. II. 140 4-10

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

НОТАР пошукує апіліанта. Відомість під: „Апіліант“ в Адміністрації „Діла“. 172 1-3

ПОТРІБНИЙ добрий організатор для організування ремісничих справ. Пис-менні оголошення з життєвим, пору-ченнями і умовами винагороди слати до Адміністрації „Діла“ під „Організа-тор“. 162

РІЖНІ

НА КАРНАВАЛ убрання віантові „смо-кінгові, фраківі, випозачка, П'ни низь-кі. Коллонтай 10. Тел. 215.37. 2 1-10

ПРОДАЄМО ПУХ. ПІРЯ. готові п'ячу-шки, вощи, п'ячелки, білі, кодирові, та-кож КОЦИ. НОВПРИ. „П'ячополь“ Львів ул. Горюльська 67. 140 2-3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціаліст недуг внутрішніх і дитячих

Д-р Л. Філдман

ординус тепер

ЛВІВ, ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКА Ч. 87 (мешкання бл. п. Д-ра Габля)
 Білним дапом вівторок 8—9.
 121 Кварцева лампа, щеплення. 5-6

ОГОЛОШЕННЯ.

Рік основ. 1904. Телефон 213-05.
ВИРІБ І ВЕЛИКИЙ СКЛАД
КОРСЕТІВ, ЧЕРВЕНИХ ПОЯСІВ
І НАГРУДНИКІВ
 по найновіших париських і брюсель-ських кроях.

Я. Ш. АЙБЕР

ЛВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 6.

Ціни фабричні.

10-10

Незрівняний в якості плуер і крес
ЯПОНСЬКИЙ БІЛІЙ БОЗ
 завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО МАТОВА
 Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
 2910 17-?

К І Р

Львів, Удєського 6
 Тел. 280-88
 Станіславів, 3-го Мая 4. II п.

ПЛЯНИ БУДОВИ

Х Т О?!

хоче купити найліпші косметичні і гі-гієнічні артікли по найдешевших цінах купувати тільки у найсвітлішій

Перфумерії С. Фелера

Львів, Сикстуська 7
 Філія КОПЕРНИКА 15а
 Кожний покупець дістає ЗАДУРНО гарний варунок.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусять відп'я-ти з новим роком для поштового уряду можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висла-мо за пісиплатою.

Ціни докві:
Zawiadomienie wysyłkowe
 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza
 опраделена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
 на 480 урядів, опраделена зол. 2.50
 на 960 урядів опраделена зол. 5.-

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
 усуває порліз - залобігав випа-ді
ДІАГ. ГАРНУ
 буйну зач'ску.

ЗНАЧКИ ДЛЯ ПСІВ.
КОВТКИ ДЛЯ ТВАРИНИ
ТАБЛИЧКИ НА ВОЗИ

виробляє фірма 3319 15-?

Андрій Берлінський
 ЛВІВ, ШЕВЧЕНКА 11.

Шукаєте праці?

Павно найде те, якщо дасть оголошення до нашого щоденника

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видіє Видавничу Спілку „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.